

Handhavingsverslag 2024 –programma 2025

Openbare Ruimte en Bouwde Omgeving

Update voor tekst op site [Toezicht en Handhaving | Gemeente Utrecht](#)

Inhoud

1. Bestaande gebouwen	3
1.1 Gebouwen met extra aandacht.....	3
1.2 Brandveiligheid	4
1.3 Gebiedsgerichte projecten en programma's.....	5
1.4 Meldingen en controles gebouwen	5
2. Bouw en sloop	7
2.1 Nieuwbouw en verbouw	7
2.2 Controle bouwprojecten.....	7
2.3 Bouwregels Utrecht	9
2.4 Omgevingsbegeleiding	9
2.5 Slopen.....	9
3. Energie en Milieu	11
3.1 Bedrijven en energie	11
3.2 Energielabel C kantoren	11
3.3 Energie-eisen voor nieuwbouw	12
3.4 Milieu	13
4. Huisvesting.....	18
4.1 Beschermen woningvoorraad	18
4.2 Huurmisstanden	19
4.3 Meldingen Huisvesting	20
4.4 Omzetten en bouwkundig splitsen	21
5. Leefbaarheid	23
5.1 Afval	23
5.2 Bomen, groen en water	24
5.3 Dieren	26
5.4 Reclame	27

6. Uitgaan en vermaak.....	29
6.1 Horeca	29
6.2 Sekswerk.....	32
6.3 Coffeeshops	35
6.4 Speelautomaten (toezicht op kansspelen)	35
6.5 Evenementen.....	36
7. Veiligheid	39
7.1 Ondermijning.....	39
7.2 Signaleren ondermijning.....	40
7.3 Tegengaan excessen door maatschappelijk onrust	41
7.4 Veilige wijken	41
8. Verkeer	46
8.1 Auto en vrachtwagen.....	46
8.2 Fiets, bromfiets en snorfiets	49
9. VTH in cijfers	52
9.1 Totaaloverzicht uren toezicht en handhaving 2024.....	52
9.2 Veilige publieke taak	52
9.3 Aantal handhavers en inspecteurs VTH	56
9.4 Meldingen openbare ruimte.....	56

1. Bestaande gebouwen

Een fijne en veilige leefomgeving begint bij goed onderhouden en veilige gebouwen. Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid om te zorgen dat woningen, winkels en andere panden voldoen aan de geldende regels en bijdragen aan een prettige woon- en werkomgeving. Via inspecties, klachtenafhandeling en meldingen zetten wij ons in voor de veiligheid, kwaliteit en leefbaarheid van onze omgeving. We controleren bestaande gebouwen. Als we klachten of meldingen over een gebouw krijgen, gaan we er kijken. We onderzoeken binnengekomen meldingen. Zo dragen we bij aan de veiligheid en kwaliteit van gebouwen, maar ook aan een leefbare omgeving.

1.1 Gebouwen met extra aandacht

Er zijn gebouwen die we regelmatig moeten controleren, zoals bruggen, tunnels of openbare parkeergarages. Dit doen we op projectbasis. Dit jaar besteden we in het bijzonder aandacht aan de Leidsche Rijntunnel en parkeergarages. Zo bewaken wij dat het onderhoud over een langere periode goed is.

Parkeergarages

We controleren parkeergarages sinds 2019 periodiek zodat bewoners en bezoekers ze veilig kunnen gebruiken. Het gaat met name om openbare parkeergarages. In 2024 hebben we 10 parkeergarages gecontroleerd. Vanuit een visuele controle is onder andere scheurvorming en blootligging van wapening geconstateerd. Van deze 10 garages waren bij 6 garages herstelwerkzaamheden nodig. Bij 4 garages zijn deze herstelwerkzaamheden afgerond en bij 2 garages zijn de herstelwerkzaamheden ingepland. We verwachten dat de gebreken het eerste kwartaal van 2025 zijn opgelost. Er is geen sprake van een direct gevaar voor de veiligheid van de gebruikers.

Vanwege het instorten van de hellingbaan van de parkeergarage van het St. Antoniusziekenhuis in Nieuwegein dit jaar, hebben we een administratief onderzoek uitgevoerd om te kijken of we dit type parkeergarages in Utrecht ook hebben. Hieruit kwam naar voren dat we in Utrecht geen parkeergarages hebben waarbij deze specifieke bouwwijze is toegepast. Tunnels

Elke 6 jaar controleren we de veiligheid van tunnels in Utrecht. In 2023 hebben we de Leidsche Rijntunnel gecontroleerd. We doen dit samen met de VRU, tunnelbeheerder, een wegverkeersleider, een assetmanager en een onafhankelijke veiligheidsdeskundige. Uit de controle blijkt dat de tunnelveiligheid optimaal is voor gebruikers. Er zijn wel verbeterpunten. Deze hebben we met de tunnelbeheerder Rijkswaterstaat besproken en er wordt op toegezien dat de verbeterpunten worden doorgevoerd.

Werkkelders

We maken onderdeel uit van het interventieteam van het Programma Wervengebied. Samen met het hoofd interventieteam (de Wervenmeester) beoordelen we de veiligheid van de constructies in het Wervengebied. We bekijken of er gevaarlijke situaties zijn waarbij we direct moeten handelen. Dit doen we op basis van inspectierapporten, vermoedens van veiligheidsrisico's in de openbare ruimte en op basis van meldingen. Het interventieteam is in de afgelopen periode meerdere keren in actie gekomen. We hebben voorzorgsmaatregelen genomen om onveilige situaties en schade aan erfgoed te voorkomen.

Op de Oudegracht, de Plompetorengracht, de Vismarkt en de Nieuwegracht zijn in 2024 zes kelders ondersteund. Op de Nieuwegracht zijn uit voorzorg 2 parkeerplaatsen afgezet. Verder is in 2024 het interventieteam vijf keer in actie gekomen, waarbij 5 kelders zijn ondersteund, de werftrap bij de Stadhuisbrug is afgesloten en de werf aan de Oude gracht (oost) is gerepareerd.

Bekijk [Kenniscentrum werven](#) | [Kenniscentrum werven \(utrecht.nl\)](#) voor meer informatie over het herstel van het Wervengebied.

1.2 Brandveiligheid

De brandweer adviseert en ondersteunt de gemeente hierbij. In de gemeente Utrecht zijn circa 4600 gebouwen waar toezicht gehouden wordt op de brandveiligheid omdat er sprake is van risico voor de gebruikers (verminderd zelfredzaam) of waarbij brand een grote impact heeft op de omgeving. De VRU beoordeelt hierbij bouwkundige aspecten en installatietechnische voorzieningen rond brandveiligheid. Het risicobeeld (wanneer er mogelijk een gevaarlijke situatie kan ontstaan) bepaalt de frequentie van deze controles. De gemeente handhaaft zo nodig bij overtredingen. De VRU behandelt elk jaar meldingen van inwoners en bedrijven over brandonveilige situaties. Ook vindt er voorlichting plaats om het bewustzijn over brandveiligheid en veilig gedrag te vergroten en verbeteren. De informatie richt zich op inwoners, maar ook op bedrijven en instellingen. Daarnaast houdt de VRU samen met de gemeente toezicht op brandveiligheid bij nieuwbouw.

- In 2024 hebben wij samen met de Veiligheidsregio Utrecht 236 controles op nieuwbouw gedaan en 1395 op bestaande bouw.

Veestallen

Naar aanleiding van [raadvragen](#) over de brandveiligheid van veestallen, hebben we samen met de Veiligheidsregio Utrecht 15 veestallen in Utrecht gecontroleerd. In Utrecht zijn geen mega-stallen, maar voornamelijk kleinschalige (ook hobbymatige) veestallen.

We hebben onder meer beoordeeld of er voldoende maatregelen zijn genomen om stalbranden te voorkomen, denk hierbij aan de aanwezigheid van rookmelders. De stallen voldoen aan de regels van brandveiligheid. Er zijn geen ernstige gebreken aangetroffen. We hebben stalhouders geadviseerd wat zij nog meer kunnen doen om de brandpreventie van hun stallen waar mogelijk te optimaliseren.

Brandveilige gevels Cambridgelaan

Na ons [onderzoek naar brandgevaarlijke gevels in 2023](#) bleek dat alleen het gebouw op de Cambridgelaan nog niet voldoet aan de brandveiligheidseisen. De aanleiding voor dit onderzoek was de brand in de Grenfell Tower in Londen in 2017. Bij dit gebouw zijn maatregelen genomen. De complete gevel is voorzien van een nieuwe brandveilige bekleding, al is dat aan de buitenkant niet zichtbaar. De uitstraling van de gevel is hetzelfde gebleven. In 2025 worden de werkzaamheden afgerond.

Brandveiligheid van het UMC en onze samenwerking met de VRU

Er gelden strenge eisen aan de brandveiligheid van publieke gebouwen. Samen met de VRU houden we risico gestuurd toezicht op de brandveiligheid. We zien mogelijkheden om de samenwerking met de VRU te verbeteren, zodat we de controles beter kunnen uitvoeren. In 2025 starten we samen met de VRU met het controleren van de brandveiligheid bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Dit is een uitdagende omgeving, omdat er vaak veranderingen aan het gebouw worden gedaan. We bekijken de huidige staat van de brandveiligheid en maken duidelijke afspraken met onze partners om de veiligheid te waarborgen.

Brandveiligheid van Hoog Catharijne

Tijdens de controle van een verbouwing hebben we bouwkundige gebreken aan Hoog Catharijne vastgesteld. We hebben overeenstemming gevonden met de eigenaar over het oplossen van deze gebreken binnen een bepaalde termijn. We controleren tussentijds of de werkzaamheden zijn gestart. De bouwkundige gebreken zorgen niet voor een veiligheidsrisico voor bezoekers en gebruikers.

Aan de slag met constructieve veiligheid en breedplaatvloeren

Vanaf 1 juli 2024 zijn eigenaren van grote, publiek toegankelijke gebouwen verplicht een periodieke keuring van de constructieve veiligheid uit te laten voeren. Er geldt ook een onderzoeksplicht voor gebouwen met breedplaatvloeren. Breedplaatvloeren bestaan uit kant en klare platen. Eigenaren moeten voor 1 juli 2025 het onderzoek naar dit type vloer hebben afgerond.

Gemeenten moeten controleren of eigenaren die onderzoeken uitvoeren en moeten de onderzoeksrapporten te beoordelen. Als eigenaren geen onderzoek hebben laten uitvoeren of als ze maatregelen moeten nemen maar dat niet doen, dan kan dit aanleiding zijn voor handhavend optreden. We gaan de eigenaren van gebouwen met mogelijk dit type vloeren per brief informeren over de onderzoekplicht.

In dit verband worden grote gebouwen zoals UMC en HC meegenomen in de onderzoeksplicht.

Stortkokers

Naan aanleiding van de brand in de Hanoïdreef in 2023 is een onderzoek gedaan naar soortelijke gebouwen waar nog een stortkoker aanwezig kan zijn. We willen woningcorporaties, een klein aantal VvE's en een aantal grote particuliere verhuurders benaderen en informeren over de brandwerendheid (eisen).

Onderzoek naar woningen boven winkelpanden in de binnenstad

We willen in 2025 aandacht besteden aan de brandveiligheid van bovenwoningen die zich bevinden boven een winkelpand in de binnenstad. Bij een brand moeten bewoners van de bovenverdiepingen wel goed kunnen vluchten. We beginnen met het onderzoeken van een aantal woningen in het kernwinkelgebied. Hierbij zullen we de eigenaren eerst informeren over de regels en daarna de gelegenheid om de situatie op te lossen. Voor het realiseren van een extra vluchtroute heeft de woningeigenaar een vergunning nodig.

1.3 Gebiedsgerichte projecten en programma's

Gevelreclame ASW en herinrichting

Vanuit de programma aanpak voor de Amsterdamsestraatweg zet de gemeente in op een mooie ASW voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Aantrekkelijke gevelreclame kan hieraan bijdrage. Om de ondernemers hiermee te helpen zijn vanuit het programma een stimuleringsmaatregel ontworpen; 'Mooie Gevels ASW'. Ondernemers krijgen ondersteuning van een ontwerp bureau en via een bijdrage voor de uitvoering van het reclame ontwerp op hun gevel. Dit voorjaar (2024) zijn wij begonnen met een pilot van deze stimuleringsmaatregel. Voor meer informatie over het integrale, gebiedsgerichte programma voor de Amsterdamsestraatweg en over de gevelaanpak verwijzen we naar de [raadsbrief van 16 juni 2023](#).

Gevelreclame Binnenstad

Het toezicht op gevelreclame in de binnenstad wordt reactief gedaan, op basis van meldingen en handhavingsverzoeken. We benaderen nieuwe winkeliers in de binnenstad wel actief om ze te vertellen welke regels gelden voor gevelreclame.

Nobelstraat

In 2023 hebben we inzet geleverd op het verminderen van de overlast die bewoners ervaren rondom de Nobelstraat te verminderen. In de [raadsbrief Stand van zaken maatregelen verminderen overlast Nobelstraat van 22 mei 2024](#) is dit toegelicht. Daarin is ook benoemd dat er vanuit VTH geen capaciteit meer beschikbaar is voor extra inzet in de Nobelstraat. We pakken overlastmeldingen op via de gebruikelijke werkwijze.

1.4 Meldingen en controles gebouwen

We onderzoeken meldingen over gebouwen, zoals illegale bouw, verkeerd gebruik of achterstallig onderhoud, en over eventuele overlast die hierdoor wordt veroorzaakt. Jaarlijks houden we rekening met 1500 meldingen over bestaande gebouwen. Bij overtredingen treden we handhavend op. Bijvoorbeeld bij een overtreding van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Vorig jaar hebben we bij het [beantwoorden van schriftelijke vragen van de gemeenteraad](#) beschreven hoe we handhaven op achterstallig onderhoud.

We houden de basisgegevens over gebouwen en adressen (BAG) bij. We controleren fouten of signalen en we maken afspraken met de eigenaren om te zorgen dat de administratie weer klopt.

Overzicht van het aantal meldingen over gebouwen

	2021	2022	2023	2024
Inname openbare grond	194	197	479	533
Illegale bouw	419	392	294	375
Bouwoverlast	1537	906	167	316
Achterstallig onderhoud	129	136	123	150
Asbest	7	10	21	36
Gevelreclame	34	24	18	10
Overig	532	295	170	204
Totaal	2946	2087	1345	1624

2. Bouw en sloop

We controleren bouwplannen en vergunningen. Daarbij kijken we vooral hoe veilig de constructie is en naar de brandveiligheid van nieuwe woningen en gebouwen. De gebouwen met de hoogste risico's bezoeken wij het meest, op deze manier sturen wij op veilige gebouwen.

2.1 Nieuwbouw en verbouw

Bij nieuwbouwprojecten of grote verbouwingen letten wij op hoe veilig de constructie is, de brandveiligheid en bouwtechniek. We schatten bij alle bouwprojecten in wat de risico's zijn als er iets misgaat met het bouwwerk. Dit noemen we de gevolklassen. Hoe groter de gevolgen zijn, hoe hoger de gevolklasse. Dit doen we om bouwwerken zo veilig mogelijk te maken.

Bouwprojecten met kleine risico's

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is ingegaan voor nieuwbouwprojecten met kleine risico's. Voor die projecten doet een private kwaliteitsborger vanaf dat moment de bouwtechnische controle. De kwaliteitsborger controleert op de bouwplaats bouwtechnische aspecten. Voorheen deed de gemeente dit zelf. Voor nieuwbouw en verbouwprojecten moet de bouwer aan het begin een bouwmelding doen. Aan het einde van de bouw moet de bouwer een 'dossier bevoegd gezag' doorsturen naar de gemeente. Wij controleren op compleetheid en op de verklaringen van de kwaliteitsborger. Dit is dus voornamelijk een administratieve taak. De handhaving bij bouwprojecten blijft een taak van de gemeente en kan nodig zijn wanneer de verklaring van de kwaliteitsborger ontbreekt.

In 2024 hebben we nog weinig bouwmeldingen gekregen die onder de Wkb vallen. Van de circa 38 meldingen vielen er 2 onder de Wkb. Er zijn twee redenen voor dit lage aantal. Ten eerste, veel aanvragers komen niet goed uit het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en vinden het nieuwe systeem lastig. Ten tweede, veel grotere bouwers hebben eind 2023 veel vergunningaanvragen gedaan om nog in het oude systeem te vallen. Beide trends zijn ook zichtbaar bij andere grote gemeenten.

Mobiele werktuigen op bouwplaatsen

We controleren of machines op de bouwplaats mogen komen en niet te vervuילend zijn. Mobiele werktuigen zijn machines zoals heftrucks, graafmachines en hijskranen. Ze dragen voor een belangrijk deel bij aan vervuilende stoffen in de lucht. De kwaliteit van de lucht in Utrecht willen we verbeteren. Zo dragen we bij aan de gezondheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

In 2025 komen er daarom in Utrecht strengere regels voor mobiele werktuigen. De meest vervuilende machines mogen dan niet meer gebruikt worden op bouwplaatsen in de stad. We vragen vooraf aan aannemers om inzicht te geven in welke werktuigen ze gebruiken. We controleren op de bouwplaats of de informatie klopt en de machines niet te vervuילend zijn. We doen dit vooral bij grotere bouwplaatsen, waar meer machines aan het werk zijn en voor langere tijd.

De controles hierop passen bij het [Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen](#), dat de gemeente Utrecht heeft ondertekend. Ze geven ook vorm aan een artikel in het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat bekend staat als de stikstofemissiereductieplicht (Bbl 7.19a). Dit betekent dat aannemers maatregelen moeten nemen om het uitstoten van stikstof te verminderen. Ook is de maatregel deel van [het Uitvoeringsprogramma Utrecht kiest voor Gezonde Lucht](#).

2.2 Controle bouwprojecten

Wij controleren bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning nodig is. De veiligheid van de constructie en de brandveiligheid zijn daarbij het belangrijkste. Bij kleine bouwwerken voeren wij meestal alleen controles uit aan het einde van de bouw. Als het gaat om een klein bouwwerk met veel risico's, dan voeren wij meer controles uit.

We vragen altijd de belangrijkste stukken en tekeningen op, zodat wij ook op papier de constructieve veiligheid kunnen controleren. We vragen ook om een BLVCM-plan, waarin de afspraken over de bouw staan. BLVCM staat voor bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, communicatie en milieu. Daarnaast controleren we dus op de bouwplaats. We kijken of de bouwwerkzaamheden goed worden uitgevoerd. Soms controleren we of er een onafhankelijke energieadviseur is ingeschakeld en of de bouwmaterialen een certificaat hebben. Dit doen we alleen als daar een reden voor is.

Toezicht op bouwwerken	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal gecontroleerde bouwprojecten	2000	1687	1742	1374
Cat 1: bouwsom < 100.000	1685	1481	1514	1196
Cat 2: bouwsom 100.000 – 1.000.000	223	140	153	124
Cat 3: bouwplannen > 1.000.000	82	60	69	54
Megaplannen *	10	6	6	6

* Een megaplan is een bouwplan waarbij we inschatten dat we veel meer toezichten nodig hebben dan bij een gemiddeld (categorie 2) of groot (categorie 3) bouwplan. Voorbeelden van megaplannen zijn Hoog Catharijne en het Leidsche Rijn Centrumplan.

Toezicht op bouwwerken (constructiecontrole)	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal bouwplannen	215	200	212	241
CC I*	43	27	43	124
CC II	115	110	120	85
CC III	56	59	49	31
Megaplannen	1	4	4	1
Principetoetsen (in uren)	459	542	521	482

* CC staat voor het Europese Consequence Class. Ook wel risicoklassen of gevolklassen 1, 2 en 3. Deze zijn net iets anders dan in het Besluit bouwwerken leefomgeving

—

Bouwhinder	2021	2022	2023	2024
Getoetste bouwveiligheidsplannen	115	82	91	63
Opgepakte klachtmeldingen bouw- en sloop bij omgevingsvergunningen	868	498	506	372

De cijfers toegelicht (*komt in een uitklapper*):

Toelichting tabel: toezicht op bouwwerken:

Hoe meer vergunningen de gemeente uitgeeft, hoe meer controles er nodig zijn. In 2021 deden we meer controles om goed om te gaan met de komst van de Omgevingswet. Er is een achterstand weggewerkt. Na dat jaar zien we dat de aanvragen en controles licht stijgen. Eind 2023 zien we een grote stijging van de vergunningsaanvragen vanwege de Omgevingswet die op 1 januari 2024 is ingegaan. In 2024 ligt het aantal opleveringscontroles lager dan de voorgaande jaren. De belangrijkste verklaringen zijn het kleiner aantal bouwwerken dat is afgerond ten opzichte van de voorgaande jaren en wat interne veranderingen die invloed hebben op de productiecapaciteit.

Toelichting tabel: toezicht op bouwhinder

Het aantal getoetste bouwveiligheidsplannen is lager dan de voorgaande jaren. Dat komt omdat er in 2024 minder aanvragen binnen zijn gekomen waar een bouwveiligheidsplan voor nodig is. De verwachting is dat dit komt door de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.3 Bouwregels Utrecht

Personen en bedrijven die willen bouwen in Utrecht moeten zich aan veel verschillende soorten regels houden. Voorbeelden zijn regels uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, de landelijke richtlijn bouw en sloopveiligheid, regels uit het omgevingsplan en BLVCM-plannen. We maken een richtlijn met duidelijke regels voor projectontwikkelaars en aannemers, zodat zij weten hoe ze bij bouw en sloop het beste kunnen werken. Deze richtlijn Bouwregels is in 2025 klaar. Dan kunnen projectontwikkelaars en aannemers hem gaan gebruiken.

2.4 Omgevingsbegeleiding

In een groeiende stad zijn veel bouwprojecten. Dat kan voor overlast zorgen. Met omgevingsbegeleiding stimuleren wij een betere communicatie tussen de partijen die bij de bouw betrokken zijn en de bewoners en ondernemers in de omgeving. We kijken vroeg in het proces wat mogelijke probleemdossiers zijn. Ook brengen we aannemers en buurtbewoners met elkaar in contact en controleren we of de gemaakte afspraken rond de bouw goed worden uitgevoerd. We zien dat het aantal projecten waar omgevingsbegeleiding nodig is jaarlijks terugloopt. Dit komt gedeeltelijk door betere samenwerking binnen VTH en betere communicatie aan de voorkant. De omgevingstafels hebben ook een positief effect op de samenwerking.

	2021	2022	2023	2024
Projecten met omgevingsbegeleiding	45	45	25	18

Evaluatie omgevingsbegeleiding

In 2024 hebben we de omgevingsbegeleiding geëvalueerd. De resultaten waren positief. Uit de evaluatie blijkt dat het weinig zin heeft om voorafgaand aan de bouw te filteren op de projecten die moeilijk kunnen worden. Een voorbeeld is door de bezwaarprocedures bij de bouwvergunning als leidraad te nemen. Het is beter om het proces tijdens de uitvoering zo in te richten dat het bij problematische bouwprojecten het makkelijker is om snel in te grijpen. Een voorbeeld zijn de rayonhoofden. Zij hebben de taak gekregen om bij eerste signalen met de omwonenden in gesprek te gaan en pas wanneer het project serieuze moeilijkheden bevat de omgevingsbegeleider in te schakelen. Op die manier filteren we de makkelijkere gevallen en kunnen we het snelst in actie komen wanneer een project vraagt om omgevingsbegeleiding.

2.5 Slopen

We controleren de veiligheidsplannen voordat de sloop start. Dit gebeurt via een sloopmelding. In 2024 hebben we op 66 sloopmeldingen toezicht gehouden. We letten bij dit toezicht vooral op de veiligheid, bijvoorbeeld van de constructieve onderdelen. Bij sloop komen we bijna geen onveilige situaties tegen. Ook hier vragen we een BLVCM-plan op. BLVCM staat voor bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, communicatie en milieu. Als bewoners een overlastmelding doen gaat een inspecteur op de bouwplaats kijken.

Als bewoners zelf asbest willen verwijderen, is er altijd een controle en geven we advies over het verwijderen. Er gelden regels voor.

Toezicht asbestverwijdering	2021	2022	2023	2024
-----------------------------	------	------	------	------

Particuliere asbestverwijdering	288	288	202	239
Meldingen asbest/illegaal slopen	16	18	34	25

Bij andere zaken over asbest houden we contact met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). De RUD voert het toezicht uit op het verwijderen van asbest door bedrijven. Meer over het werk van de RUD kunt u [hier](#) vinden.

3. Energie en Milieu

3.1 Bedrijven en energie

Bedrijven moeten voldoen aan verschillende regels om hun energieverbruik te verminderen en energiezuiniger te werken. Tot en met 2024 voerde de gemeente deze controles uit, met als doel jaarlijks 250 controles. In 2024 werd het doel vrijwel behaald, met een totaal van 228 controles. Bij de controles letten we niet alleen op de naleving van de verplichte regels, maar ook op mogelijkheden voor bedrijven om extra energiebesparende maatregelen te nemen. Dit gesprek stimuleert hen om verder te besparen op energie.

Vanaf 2025 neemt de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD) de uitvoering van de 250 controles namens de gemeente op zich. De gemeente blijft in 2025 in gesprek met de RUD om de voortgang en resultaten te bespreken. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over het uitvoeren van mogelijke hercontroles (tweede controles).

Informatieplicht energiebesparing

Bedrijven hebben de verplichting om actuele gegevens over hun energieverbruik aan te leveren. Deze informatie gebruikt de RUD voor de energiecontroles om bedrijven te stimuleren om energie te besparen en te informeren over energiebesparing.

Erkende maatregelen

Bedrijven die boven een bepaalde drempel veel energie verbruiken, moeten volgens de wet verplicht energie besparen. De RUD controleert of zij deze verplichtingen naleven. De maatregelen die zij moeten nemen, worden 'Erkende Maatregelen' genoemd. Het betreft energiebesparende maatregelen die bedrijven binnen 5 jaar of minder kunnen terugverdienen. De bedrijven zijn hierover geïnformeerd.

Welke maatregelen kunnen zoal verplicht zijn voor bedrijven?

- Automatisch laten registreren en analyseren van het energieverbruik met een energieregistratie-en bewakingssysteem (EBS);
- Isoleren van bijvoorbeeld leidingen;
- Ledlampen gebruiken.

Informatie en advies

Ondernemers die hun bedrijf energiezuiniger willen maken, kunnen terecht bij het Energieloket van de gemeente Utrecht. Adviseurs van het Energieloket beantwoorden vragen en bieden advies op maat. Het Energieloket blijft onderdeel van de gemeente.

3.2 Energielabel C kantoren

Vanaf 2023 is het verplicht voor kantoren om minimaal energielabel C te hebben. Dit geldt voor kantoren groter dan 100 m²; zonder dit label mogen ze namelijk niet als kantoor worden gebruikt. Hieronder staat een overzicht van het aantal kantoren in Utrecht dat energielabel C of hoger heeft:

- **2023:** 95%
- **2024:** 100%*

*In 2024 moesten 575 kantoren in Utrecht minimaal energielabel C hebben. Inmiddels voldoen al deze kantoren aan de labelplicht. Landelijk ligt dit percentage op 78% (per 1 juli 2024). Sinds 2019

informereren we eigenaren hierover. Kantoren die maximaal twee jaar in gebruik zijn, vallen volgens de wet buiten deze verplichting. Dit geldt bijvoorbeeld voor kantoorgebouwen op bouwplaatsen, slooppanden of panden die een andere functie krijgen.

Vanaf 2025 vervalt deze uitzondering. Dit betekent dat 13 extra gebouwen aan de labelplicht moeten voldoen. We blijven deze situatie in 2025 volgen.

3.3 Energie-eisen voor nieuwbouw

Nieuwbouw moet voldoen aan de regels voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen (BENG). Deze regels zijn bedoeld om nieuwe gebouwen energiezuiniger te maken en de impact op het milieu te verminderen. BENG-gebouwen moeten zo worden gebouwd dat ze heel weinig energie gebruiken en ook zelf duurzame energie kunnen opwekken.

Een onafhankelijke adviseur bepaalt het energielabel. Bouwinspecteurs kunnen controleren of aan deze verplichting is voldaan, maar controleren niet zelf op energie-aspecten. Zij kijken in sommige situaties wel of de juiste certificaten aanwezig zijn. Hier gaan we in 2025 mee door.

3.4 De Omgevingsdienst

Met de invoering van de Omgevingswet zal de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) vanaf 2025 de meeste milieucontroles en alle energiecontroles uitvoeren. De RUD is de Omgevingsdienst waarmee de gemeente Utrecht samenwerkt. De gemeente blijft echter het bevoegd gezag. De voorbereidingen voor de overdracht van deze taken werden in 2024 getroffen.

Milieutoezicht

Vanaf 2025 houdt de RUD actief toezicht op alle bedrijven die met milieurisico's werken. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het afhandelen van het grootste deel van de overlastmeldingen van bewoners met betrekking tot bedrijven. De RUD zal de periodieke controles uitvoeren bij bedrijven die onder landelijke milieuregels vallen. Dit betreft bijvoorbeeld toezicht op bedrijven die gevaarlijke afvalstoffen verwerken, garages, of de aanleg van bodemenergiesystemen. Het milieurisico bepaalt hoe vaak de RUD de bedrijven bezoekt, met een frequentie van één keer per jaar, of eens per twee of drie jaar. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op bedrijven die met plaatselijke milieuregels te maken hebben, zoals het controleren van geluidsoverlast van muziekinstallaties of geurhinder bij horecabedrijven. Daarnaast blijft de gemeente het aanspreekpunt voor bijzondere Utrechtse bedrijven, zoals TivoliVredenburg en de Jaarbeurs.

De overdracht van taken wordt begeleid door afspraken over verantwoording en samenwerking. Hierbij werkt de gemeente ook samen met andere gemeenten in de regio. Gedurende het jaar wordt bijgestuurd om de doelen zo goed mogelijk te behalen. De RUD rapporteert over de behaalde resultaten via [jaarverslagen](#).

Energiecontroles

In Utrecht vinden we het belangrijk om bedrijven niet alleen te controleren, maar hen ook actief te stimuleren om meer energie te besparen. Door veranderingen in de wetgeving zal de RUD voortaan alle energiecontroles uitvoeren. Dit betreft ongeveer 250 controles per jaar. De gemeente blijft hierover in gesprek met de RUD om de voortgang en de behaalde resultaten te volgen.

Het stimuleren van energiebesparing wordt niet langer vanuit de handhaving gedaan, maar door het team Bedrijven en Maatschappelijke Organisaties. Hierbij wordt gezocht naar een effectieve manier om bedrijven aan te moedigen om hun energieverbruik verder te verlagen.

3.5 Milieu

Milieutoezicht bij bedrijven

Bedrijven met een hoog milieurisico worden jaarlijks gecontroleerd door de RUD. Als de risico's beperkt zijn, zal de RUD om de twee of drie jaar een controle uitvoeren. Bedrijven die niet voldoen aan de milieuregels krijgen een hercontrole. De RUD onderzoekt ook of nieuwe bedrijven onder de milieuregels vallen, en voert in dat geval controles uit.

Tot en met 2024 voerde de gemeente een deel van de controles zelf uit. Voor 2024 was het plan om 375 controles uit te voeren, waarvan 105 door de RUD. Daarnaast was het plan om 85 controles uit te voeren bij nieuwe bedrijven.

Resultaten 2024

Zowel de gemeente als de RUD hebben in 2024 minder controles uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland. Dit is deels te wijten aan de landelijke krapte op de arbeidsmarkt, waardoor het moeilijk is om voldoende personeel te vinden voor de uitvoering van milieucontroles.

- In 2024 werden 202 van de 375 geplande controles bij bestaande bedrijven uitgevoerd (55%). De focus lag hierbij op bedrijven met de hoogste milieurisico's. Er is bewust gekozen om geen extra personeel in te huren, maar om de taken over te dragen aan de RUD vanaf 2025;
- De RUD heeft in 2024 85 controles uitgevoerd bij bedrijven. Uit de rapportages bleek dat in de eerste helft van het jaar onvoldoende controles waren uitgevoerd, wat aanleiding was voor gesprekken hierover. In de tweede helft van het jaar werd de achterstand gedeeltelijk ingehaald;
- Bij de bedrijven die de gemeente controleerde, werden in 143 gevallen (70%) regels overtreden, wat resulteerde in een hercontrole. In 15 gevallen werd een dwangsomcontrole uitgevoerd bij bedrijven die na de hercontrole nog steeds regels overtraden. Bij een dwangsomcontrole is een bedrag verschuldigd als de overtreding opnieuw plaatsvindt, wat bedrijven aanzet tot actie;
- Bij de bedrijven die de RUD controleerde, was er vier keer een dwangsomcontrole nodig. Dit betrof bedrijven met hogere milieurisico's, waarbij het essentieel was om de overtredingen te stoppen;
- Naast de reguliere controles onderzoekt de gemeente ook of nieuwe bedrijven onder de milieuregels vallen. De controles om dit vast te stellen liepen enige achterstand op, maar bijna 70% van de geplande controles werd uitgevoerd, in totaal 270 controles. Van de 85 geplande controles bij nieuwe bedrijven, werden 81 controles uitgevoerd, waarvan de helft bij horecabedrijven.

Vanaf 2025 zal de RUD alle periodieke milieucontroles uitvoeren. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op horekazaken. In 2024 is onderzocht hoe milieu-inspecteurs en horeca-inspecteurs beter kunnen samenwerken, wat op termijn mogelijkheden biedt om meer horecabedrijven te controleren. Meer informatie over de activiteiten van de RUD is beschikbaar op de [website](#) van de RUD of in de [jaarverslagen](#).

Projectcontroles milieu

In 2024 is er gewerkt aan het project 'milieuregels bij horekazaken'. Vanaf 2025 zal de RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) (bijna) alle milieucontroles uitvoeren. De thema's voor de controles worden gezamenlijk met de regio vastgesteld.

Elk jaar wordt er een specifiek thema gekozen waarop de controles gericht zijn. Dit betreft doorgaans tussen de 15 en 40 controles per jaar. De gemeente voert de controles op twee manieren uit:

- We bezoeken in één jaar alle vergelijkbare bedrijven.
- We controleren een aantal bedrijven op één of twee specifieke punten.

Voorbeeldthema's van voorgaande jaren:

- 2020: Controleren bezorgrestaurants zich aan de regels?
- 2021: Een ronde langs alle tankstations en garages.
- 2022: Voert het bedrijf gevaarlijke afvalstoffen op de juiste manier af?
- 2023: Controle van alle propaantanks in de stad en het buitengebied van Utrecht.
- 2024: Milieuregels bij horecazaken.

In 2024 gingen horeca-inspecteurs en milieu-inspecteurs gezamenlijk op pad om nieuwe horecabedrijven te controleren. Er werden 15 gezamenlijke controles uitgevoerd (3 meer dan oorspronkelijk gepland). Deze samenwerking heeft nieuwe inzichten opgeleverd. Horeca-inspecteurs leren van de werkwijze van milieu-inspecteurs en kunnen beter herkennen wanneer ondernemers zich niet aan de milieuregels houden. Ondernemers worden sneller bewust van het belang van naleving van de milieuregels, waardoor ze vanaf het begin voldoen en problemen met bewonersmeldingen kunnen worden voorkomen. In 2025 wordt deze samenwerking voortgezet, met de intentie om meer gezamenlijke controles uit te voeren. Deze controles blijven onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Milieu-inspecteurs bezochten ook een aantal bestaande horecabedrijven en controleerden of er maatregelen werden genomen om het lozen van vet op het riool en geuroverlast te voorkomen. In gevallen van onvoldoende naleving van de regels, werden ondernemers aangespoord om verbeteringen door te voeren.

De versterkte samenwerking tussen milieu-inspecteurs en horeca-inspecteurs sluit goed aan bij de Omgevingswet en de nieuwe rol van (milieu)regels voor de horecasector in het omgevingsplan. Vanaf 2025 zal de RUD alle milieucontroles uitvoeren. In samenwerking met andere gemeenten in de regio en de RUD zelf, worden er doelen opgesteld die vanaf 2026 van kracht zullen zijn. Hier zal de RUD mee aan de slag gaan, wat kan leiden tot nieuwe projecten en een vernieuwde werkwijze.

Overlastmeldingen milieu

Bewoners kunnen op verschillende manieren meldingen maken van overlast door bedrijven. Deze meldingen worden onderzocht en, indien nodig, wordt het betreffende bedrijf bezocht. Bedrijven moeten voldoen aan de milieuregels. Wanneer dit niet het geval is, wordt een hercontrole (tweede controle) uitgevoerd. In 2024 zijn er meer dan 300 onderzoeken uitgevoerd bij bedrijven naar aanleiding van meldingen van bewoners.

	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal overlastmeldingen	1.450	2.645	2.187	1.848	2.228

We ontvingen de afgelopen jaren de meeste meldingen over de volgende onderwerpen:

- Geluidoverlast
- Luchtvervuiling/ rookoverlast
- Geuroverlast
- Lichthinder

Projectleider Dönüs vertelt over het behandelen de overlastmeldingen milieu

“Sinds een paar jaar verdeel ik alle milieumeldingen die bij ons binnenkomen. Alles wat speelt in de maatschappij zie ik langskomen! De top 4 komt mij bekend voor: verreweg de meeste meldingen gaan over geluidsoverlast. Bijvoorbeeld door laden en lossen. Wij kunnen mensen vaak écht helpen. Hoe fijn is het om niet meer wakker te worden van vrachtwagens om 6 uur 's morgens, omdat onze inspecteur langs het bedrijf is geweest. Die geeft ondernemers uitleg van de regels en voert waar nodig extra controles uit.

Wat mij opvalt, is dat veel mensen kiezen voor een anonieme melding. Daarbij geldt de vraag: waar gaat het precies over en om welke locatie gaat het? Anders kunnen we er niet heen! Verder doen een paar bewoners heel vaak achter elkaar dezelfde melding. Het is zoeken om hier goed mee om te gaan. Je wilt mensen helpen en probeert zo goed mogelijk uit te leggen wat de gemeente wel of niet kan doen.”

Netcongestie

Netcongestie ontstaat wanneer de vraag naar stroom of het aanbod van stroom tijdelijk te hoog is, waardoor het stroomnet niet in staat is om deze vraag te verwerken. Dit probleem komt ook voor in de gemeente Utrecht. De overstap naar andere vormen van (duurzame) energie kan dit probleem verergeren. Om netcongestie tegen te gaan, onderzoeken we alternatieve energiebronnen, zoals batterijen en aggregaten. Deze apparaten wekken stroom op, maar kunnen tevens leiden tot een toename van meldingen over bijvoorbeeld geluidsoverlast.

Houtstook

In Utrecht krijgen we meldingen van bewoners die last hebben van houtrook van kachels. Meestal ontvangen we tussen de 300 en 400 meldingen per jaar, maar in de tweede helft van 2024 is dit aantal gestegen naar 498 meldingen. Bij deze meldingen doen we meestal geen onderzoek op locatie.

Sommige bewoners vragen de gemeente om in te grijpen bij bepaalde houtstokers, dit noemen we een handhavingsverzoek. Er zijn geen landelijke regels die overlast door houtrook tegen gaan, en het is moeilijk om te bepalen wanneer de overlast 'te veel' is. In Utrecht willen we de lucht zo gezond mogelijk houden. In 2025 wordt er een besluit genomen over nieuwe regels om de luchtkwaliteit te verbeteren. In oktober 2024 werd bekend welke maatregelen hierin worden opgenomen. Het doel is om houtstook in Utrecht per 2030 te verbieden.

Tot die tijd geven we bewoners informatie na een melding. Ook geven we tips voor het verantwoord stoken in kachels en zullen er in 2025 subsidies zijn voor het onbruikbaar maken van schoorstenen en het verwijderen van kachels. Als er handhavingsverzoeken binnenkomen, gebruiken we een nieuwe werkwijze die we in 2024 hebben opgesteld, zodat we sneller en duidelijker kunnen reageren.

Buiten stoken heeft ook een slechte invloed op de gezondheid. Daarom heeft de gemeenteraad besloten dat het vanaf 2025 verboden is om buiten hout te stoken. Bij meldingen hierover registreren we de klacht. Als het gaat om houtstook in de openbare ruimte, gaan we langs wanneer er toezichthouders beschikbaar zijn. Bij meldingen over houtstook bij woningen sturen we een bericht naar de bewoners. Het handhaven van regels heeft soms beperkingen en biedt niet altijd een oplossing.

Geluid

We zien dat er veel meldingen over geluid binnen blijven komen. Zo kregen we bijvoorbeeld 477 meldingen van geluidsoverlast bij evenementen in de stad. Meestal houden evenementen zich aan de

vergunning. Verder valt het op dat nieuwe soorten overlast ontstaan. Vaak gaat het om een klein aantal meldingen, waarbij we vooral in de gaten hoe deze meldingen zich ontwikkelen en kijken hoe het in 2025 gaat.

- Een aantal mensen heeft last van Laagfrequent Geluid. We kregen hier in 2024 8 meldingen over, maar kunnen deze bewoners lastig helpen. Laagfrequent Geluid kunnen bijvoorbeeld bromtonen zijn of andere storende geluiden. Hierbij is het moeilijk om op te sporen waar het geluid vandaan komt. Als de bron wordt gevonden, is handhaven onmogelijk. Het geluid is niet zo hard dat het boven de geluidsnorm gaat.
- Enkele bewoners melden ook geluid afkomstig van laadpalen voor elektrische auto's. Vaak is de software van de auto in die gevallen aan een nieuwe versie toe. Mensen kunnen hier veel last van hebben, maar ook bij deze meldingen is toezicht geen oplossing. Wel kunnen we bewoners een folder geven, die ze onder de ruitenwisher van de auto kunnen plaatsen. Daar staat een oproep aan de eigenaar op om voor het vernieuwen van de computersoftware te zorgen.
- In het Werkspoorkwartier komt meer horeca en zijn steeds meer plekken om uit te gaan. Dit zorgt voor meer geluid. We ontvingen hier 18 meldingen over die we hebben behandeld.

In 2025 blijven we goed volgen hoe het loopt met de verschillende soorten geluidsoverlast. We kijken of innovaties (uitvindingen) kansen bieden om geluid en geluidsoverlast te volgen.

Milieuzone

Met de milieuzone willen we de luchtkwaliteit verbeteren en zo de gezondheid van bewoners, bezoekers en ondernemers beschermen. In de stad hebben we 21 camera's die controleren of de regels van de milieuzone worden nageleefd. Auto's, vrachtwagens en bussen op diesel met een lage emissieklasse mogen de milieuzone niet in. Als ze dat toch doen, krijgen ze een boete.

In 2024 werden er 2867 overtredingen van de milieuzone beboet. Van deze overtredingen werden 85% begaan door bestel- en personenauto's en 15% door vrachtauto's. Dit is minder dan in 2023, toen 4488 voertuigen beboet werden. De opbrengsten van de boetes gaan naar het Rijk.

In 2025 veranderen de regels voor de milieuzone. De regels voor personenauto's worden strenger. Ook wordt er vanaf 1 januari 2025 een zero-emissiezone (ZE-zone) ingesteld voor bestel- en vrachtauto's in hetzelfde gebied. De milieuzone en de ZE-zone zullen beide zichtbaar zijn op de borden langs de weg.

Ondermijning en milieucriminaliteit

Milieu-inspecteurs werken samen met de gemeente en de politie om ondermijnende en illegale activiteiten op te sporen, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen. Deze gezamenlijke acties maken deel uit van het Bestuurlijk Utrechts Interventie Team (BUIT). Milieu-inspecteurs richten zich daarbij vooral op milieu-overtredingen. Vanaf 2025 zullen de inspecteurs van de RUD deze taken overnemen. De aanpak van milieucriminaliteit wordt uitgevoerd door de politie en het Openbaar Ministerie. Om milieu-overtredingen te voorkomen, controleren we bedrijven met veel milieurisico's vaker. Bij ernstige overtredingen maken de boa's van de RUD een proces-verbaal op.

Bodemtoezicht

De RUD houdt toezicht op bodemsaneringen en -activiteiten. Daarbij letten ze op de bodemkwaliteit. 2024 gaf veel veranderingen door de komst van de Omgevingswet. Zo zijn er minder activiteiten waarvoor een vergunning nodig is en zijn minder vaak bodemonderzoeken nodig, maar gelden er meer algemene regels. Steeds vaker vindt een afweging van alle verschillende belangen plaats om te kijken of en wanneer een bodemsanering nodig is. Dit gebeurde 15 keer onder de nieuwe regels van de Omgevingswet. Dat is iets minder dan het verwachte aantal van ongeveer 25 saneringen. 7 ervan

gingen in 2024 daadwerkelijk al in uitvoering. Ook had de RUD nog te maken met ongeveer 40 locaties met saneringen die nog onder de oude regels vallen. Daarnaast kwamen 178 meldingen voor bodemactiviteiten binnen, bijvoorbeeld voor het opslaan van grond en graafwerkzaamheden. In het begin van 2024 had het systeem waarin de meldingen binnenkomen nog kinderziektes (het Digitaal Stelsel Omgevingswet). Er worden daarom voor 2025 meer meldingen verwacht.

Voor het toezicht betekent de Omgevingswet dat gebiedscontroles belangrijker worden. Daarbij bezoeken de inspecteurs plekken waarbij grond wordt verplaatst, om te kijken of iedereen zich aan de regels houdt.

Vind [hier](#) meer informatie over het werk van de RUD.

Urenoverzicht: Energie en Milieu

Overlastmeldingen	3492
Milieucontroles (licht)	0
Milieucontroles (middelzwaar)	0
Opleveringscontroles	400
Inventariserende controles	0
Energiecontroles (inclusief Label C)	250
Informatieplicht	100
Beleidsontwikkeling, projecten en coördinatie (incl. RUD en overig)	3566
Juridische ondersteuning	100
Administratieve ondersteuning	900
Overig milieu	998
Totaal VTH	9806

Inzet RUD: Aantallen Milieu, Energie en Bodem komen in het Uitvoeringsprogramma RUD 2025

4. Huisvesting

Toezicht op een juist gebruik van woningen draagt bij aan het behoud van de woningvoorraad, de kwaliteit van woningen en een prettige leefomgeving. We controleren meldingen en handhaven op illegale situaties. We treden op tegen situaties waarin bewoners onterecht in een (sociale) huurwoning wonen. Zo dragen we bij aan een eerlijke verdeling van de (sociale) woonruimte.

4.1 Beschermen woningvoorraad

Vanwege de krappe woningmarkt willen we dat woningen ook echt gebruikt worden om te wonen. Met het programma beschermen bestaande woningvoorraad houden we actief toezicht op het gebruik van woningen, zoals toeristische verhuur, opkoopbescherming, leegstand en goed verhuurderschap.

Programma beschermen woningvoorraad

Eind 2022 zijn we gestart met het programma Beschermen bestaande woningvoorraad. Met het programma houden we actief toezicht op het gebruik van woningen. Denk hierbij aan het verhuren van een woning aan toeristen, klachten over huren en het beschermen tegen het opkopen van koopwoningen. Op basis van beschikbare informatie worden adressen onderzocht en bij een overtreding treden we handhavend op.

Toezicht op leegstaande woningen

Woningeigenaren met een leegstaande woning hebben in Q1 2024 brieven ontvangen over de geldende regels. In totaal hebben we 2979 brieven verstuurd. Het doel van de brieven is dat de eigenaren actie ondernemen. Bijvoorbeeld door de leegstandsmelding te maken of door de leegstand op te lossen. Na het uitvoeren van de brievenactie zien we dat 1312 adressen waar we een brief naar hebben gestuurd niet meer leegstaan. Er zijn ook woningeigenaren van woningen die langer dan 6 maanden leegstaan, die niet op de brief hebben gereageerd. Zij riskeren handhaving. Deze adressen worden opgevoerd voor een controle. We zijn gestart met de eerste 250 adressen. Het blijkt veelal om woningen te gaan die niet leeg staan, maar waarvan de bewoner niet staat ingeschreven bij de gemeentelijke basisadministratie

We hebben in totaal 516 leegstandsmeldingen ontvangen. 255 van deze meldingen betrof een tweede woning. We hebben 108 gesprekken gevoerd. Tijdens de leegstandsgesprekken maken we afspraken met woningeigenaren over het oplossen van de leegstand binnen een afgesproken termijn. Als de woningeigenaar niet meewerkt of als het gesprek niet leidt tot een oplossing voor de leegstand, dan maken we een leegstandbeschikking. Hierin staat dat de woning binnen een bepaalde tijd weer bewoond moet zijn. Dit jaar is de eerste beschikking opgelegd.

Toezicht op goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur

Dit jaar hebben we de eerste ervaringen opgedaan met de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap. Er zijn werkprocessen en een samenwerking met Artikel 1 Midden Nederland, de politie en met het Huurteam opgezet. Dit heeft geleid tot 178 meldingen. De meeste meldingen gingen over intimidatie en bedreiging. Gevolgd door meldingen over onjuiste huurovereenkomsten en achterstallig onderhoud. De Wet betaalbare huur is op 1 juli 2024 in werking getreden en heeft als doel om te voorkomen dat huurders een te hoge huur betalen. Vanaf 1 januari 2025 handhaven we hierop. Samen met Huurteam Utrecht pakken we de meldingen op. Het aantal meldingen is wat lager

Er zijn 14 waarschuwingsbrieven verstuurd en er is 1 bestuurlijke boete opgelegd. De boete is opgelegd voor intimidatie en bedreiging. Bij het oppakken van de meldingen is goede dossieropbouw erg belangrijk. Vooral als de melding (ook) betrekking heeft op intimidatie en bedreiging. Bovendien is de situatie van de melding vaak ingewikkeld omdat er meerdere zaken spelen. We passen altijd hoor en wederhoor toe, zodat we ook aandacht hebben voor het standpunt van de verhuurder.

Toezicht op toeristische verhuur

We controleren of geregistreerde aanbieders zich houden aan de regels voor toeristische verhuur. Hiervoor maken we gebruik van onderzoek uit openbare bronnen (ook wel webscraping genoemd). We hebben 32 controles uitgevoerd. Handhaving op toeristische verhuur is niet eenvoudig. De toezichthouder moet ter plaatse een overtreding constateren, door op dat moment bijvoorbeeld toeristen aan te treffen.

Toezicht op opkoopbescherming

Er zijn 73 controles opkoopbescherming uitgevoerd. Na het constateren van een overtreding krijgt de overtreder een brief met het voornemen om een last onder dwangsom en soms ook een bestuurlijke boete op te leggen. In de meeste gevallen bleek het bij controle over verhuur aan eerste- en tweedegraads bloed- en aanverwanten te gaan. Dit is één van de uitzonderingen in de wet opkoopbescherming, waarbij we de verhuur met een vergunning kunnen toestaan. In 2024 zijn er totaal 17 vooraankondigingen bestuurlijke boete/last onder dwangsom, 8 besluiten bestuurlijke boete en 1 besluit last onder dwangsom opgelegd. In een aantal gevallen moeten we de reactie van de verhuurder op de brief (zienswijze) nog beoordelen en is de zaak dus nog niet afgerond.

Op basis van beschikbare informatie kunnen we deze controles heel gericht uitvoeren. We houden een actueel overzicht bij van de gekochte woningen. Afhankelijk van de beschikbare capaciteit kunnen we deze adressen op een later moment nog controleren om na te gaan of de eigenaren zich houden aan de geldende regels.

Plannen voor het programma beschermen bestaande woningvoorraad

Binnen het programma beschermen bestaande woningvoorraad onderzoeken we of we informatie gestuurd toezicht kunnen verbreden. In 2025 bekijken we of we de informatie gestuurde werkwijze ook toe kunnen passen bij het splitsen, omzetten of het onttrekken van woningen en bij woonfraude. Het programma beschermen bestaande woningvoorraad komt voor een groot deel overeen met de bestaande huisjesmelkersaanpak. Daarom bekijken we of we de twee programma's kunnen samenvoegen. Op deze manier kunnen we efficiënter werken. De werkwijze waarbij we netwerkanalyses maken en een groot aantal BV's en schijnconstructies doorgronden wordt nog wel specifiek toegepast bij notoire overtredders (huisjesmelkers).

4.2 Huurmisstanden

We hebben een actieve aanpak tegen verhuurders die zich telkens niet aan de regels houden. In opdracht van de gemeente helpt het Huurteam bewoners met problemen bij huur.

Huisjesmelkers

Sommige verhuurders overtreden de regels door bijvoorbeeld hoge huurprijzen, niet te handelen op achterstallig onderhoud of ze hebben geen vergunning. Sommige verhuurders bedreigen hun huurders, zodat hun huurders vertrekken en ze de woning opnieuw kunnen verhuren voor hogere huurprijzen. We pakken huisjes melken en vastgoedmisbruik aan. Met een actieve aanpak van huisjesmelkers willen we van Utrecht een plek maken waar iedereen betaalbaar en veilig kan wonen.

Met behulp van data-analyse verbinden we signalen van stelselmatig wangedrag en zoeken we patronen. Inspecteurs voeren gericht controles uit om misstanden aan te pakken. We bouwen dossiers op en handhaven waar nodig lang en intensief. We werken hierbij onder andere samen met de politie, en met Huurteam Utrecht.

Een 'huisjesmelker' is veelal niet 1 persoon, maar bestaat meestal uit een netwerk van verschillende natuurlijke en rechtspersonen. Dit kunnen (rechts-)personen zijn, waar gezamenlijk vastgoed mee is, maar ook bijvoorbeeld financiers, bemiddelaars, beheerders, notarissen of makelaars waar structureel mee samen wordt gewerkt. Die samenwerking kan verschillende, soms goede redenen

hebben, maar er kunnen door de samenwerking met andere partijen schijnconstructies worden gecreëerd, waardoor bepaalde (rechts-)personen uit beeld willen blijven. Het is daarom belangrijk om een compleet beeld te schetsen van de huisjesmelker en zijn omgeving, om te bepalen welke aanpak het meest geschikt is.

We selecteren op welke netwerken we ons richten. In 2023 hadden we 19 netwerken in aanpak. In 2024 waren dit er 18. Hiervan hebben we 4 nieuwe netwerken opgestart en 5 netwerken afgerond. Een netwerk wordt afgerond als er geen handhavingsperspectief meer is. Deze netwerken worden dan nog enige tijd gemonitord. Als er geen nieuwe informatie bekend wordt of nieuwe overtredingen worden geconstateerd, worden deze netwerken afgesloten en na verloop van tijd vernietigd ('recht om vergeten te worden'). In 2024 is voor het eerst deze fase bereikt en zijn ruim 200 netwerken vernietigd. Uiteraard kunnen ieder moment ook weer nieuwe netwerken worden geïdentificeerd. Het is daarmee een dynamisch geheel.

In 2024 is binnen de netwerken in aanpak extra geïnvesteerd in het constateren van achterstallig onderhoud. Deze informatie vloeit veelal niet voort uit de data en moet actief buiten worden opgehaald door inspecteurs door middel van schouwen. Ook hieruit zijn nieuwe handhavingsszaken voortgekomen.

Huurteam Utrecht

De gemeente is opdrachtgever van Huurteam Utrecht. Het Huurteam geeft huurders gratis advies en helpt bij het oplossen van huurproblemen, zoals te hoge huren, achterstallig onderhoud, onjuiste servicekosten en all-in contracten. Op aanvraag van huurders komt het Huurteam langs voor een controle van de huurprijs en woonsituatie. Zo willen we van Utrecht een plek maken waar iedereen veilig en betaalbaar kan wonen.

In 2023 zijn er minder meldingen binnengekomen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt waarschijnlijk omdat Huurteam Utrecht in 2023 minder prioriteit heeft gegeven aan fysieke communicatieactiviteiten zoals bijeenkomsten en evenementen. Persoonlijke interactie met huurders tijdens evenementen en bijeenkomsten heeft grote invloed op het aantal woningopnames wat daaruit voortvloeit. We rapporteren over de resultaten van het Huurteam in het jaarlijkse Huurteam jaarverslag.

Lees meer over het Huurteam: [Huurteam Utrecht](#)

Onrechtmatige bewoning van sociale huurwoningen

Onrechtmatige bewoning betekent dat de woning aan iemand wordt verhuurd die hiervoor volgens de regels geen recht op heeft. Samen met corporaties pakken we woonfraude aan. Op die manier komen er meer woningen vrij voor de mensen die er wel recht op hebben. Ook verbetert de leefbaarheid en veiligheid van een buurt.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

We onderzoeken wat er op een woonadres gebeurt. We letten daarbij op verschillende signalen, zoals te veel mensen op één adres of mensen die heel vaak verhuizen. Vaak gaat het om een misverstand, zoals een vergeten verhuismelding. Soms is er sprake van woonfraude. De gemeente kan in die gevallen iemand een boete geven.

De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit is een samenwerking tussen verschillende organisaties, zoals gemeenten, ministeries en uitvoeringsorganisaties. Met de aanpak adreskwaliteit zetten we ons in om de kwaliteit van de adresgegevens in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) te verbeteren.

4.3 Meldingen Huisvesting

We behandelen meldingen over het illegaal gebruik van woningen. Bijvoorbeeld het verhuren van een woning zonder vergunning of toeristische verhuur, die niet klopt met de regels. Wanneer we een

overtreding constateren, dan treden we handhavend op. De melder krijgt informatie over de afhandeling van de melding. Deze terugkoppeling is niet goed mogelijk bij anonieme meldingen.

Het aantal overlastmeldingen van kamerverhuur is de meest voorkomende gemelde vorm van overlast. De meldingen gaan vooral over geluidsoverlast (van studentenhuizen).

Achterstallig onderhoud en schimmelproblematiek

Slecht onderhoud is een vorm van ongewenst verhuurgedrag. Als we tijdens een bezoek aan de woning slecht onderhoud tegenkomen, dan nemen we dat mee in onze aanpak richting de verhuurder. Op deze manier geven we uitvoering aan de [motie “achterstallig onderhoud mag niet lonen”](#). Bovendien kunnen huurders melding van maken van achterstalligheid via het meldpunt “klacht over huren”. De inspecteur vraagt de huurder dan wel om eerst de melding te doen bij de verhuurder, zodat deze op de hoogte is en onderhoud kan uitvoeren. De aantallen meldingen over achterstallig onderhoud zijn te vinden onder Bestaande Bouw.

Bij de beantwoording van de [Schriftelijke vragen Schimmelexpert: aan de slag!](#) gaven we aan dat we een schimmelexpert gaan inzetten. Dat doen we in de vorm van een pilot. Bij meldingen over schimmel wordt zo nodig een externe schimmelexpert ingeschakeld. De expert kan helpen om te verduidelijken wat de mogelijke oorzaak is van de schimmelproblematiek en kan advies geven over wat er moet gebeuren om de schimmelproblematiek te verhelpen. In 2024 hebben we bij 20 woningen een melding ontvangen over (onder andere) schimmelvorming, waarvan we bij 13 meldingen de schimmelexpert zullen inschakelen. Eind Q1 2025 delen we onze reflectie op het werken met een expert en de bijdrage aan het oplossen van schimmelproblemen.

Wanneer er schimmel geconstateerd wordt in een woning, hangt het af van de oorzaak van de schimmelvorming of er daadwerkelijk handhavend opgetreden kan worden. Zo kunnen we niet handhavend optreden bij bepaalde bouwkundige gebreken of wanneer schimmel ontstaat door bewonersgedrag. Daarom zetten we in op een preventieve en actieve rol van de woningbouwcorporaties.

4.4 Omzetten en bouwkundig splitsen

Door het splitsen van een huis in meerdere woonruimten komen er meer woningen bij. Het wordt drukker in buurten en straten. Soms ontstaan hierdoor problemen met de leefbaarheid.

Daarom zijn er regels voor het verhuren en verbouwen van woonruimten. Deze staan in de [Huisvestingsverordening](#) en in de [beleidsregels voor het wijzigen van de samenstelling van de woonruimtevoorraad](#). We controleren of iedereen zich aan de regels houdt. [Beleid voor woningsplitsing en omzetting | Gemeente Utrecht - Omgevingsvisie](#)

Vergunningen splitsen en omzetten	2021	2022	2023	2024
Aangevraagde vergunningen bouwkundige splitsingen	84	64	57	73
Aangevraagde vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	60	49	20	9
Aangevraagde vergunningen kadastraal splitsen	34	40	59	100
Verleende vergunningen bouwkundige splitsingen	42	32	18	31
Verleende vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	25	28	16	3
Verleende vergunningen kadastraal splitsen	22	16	42	60
Geweigerde vergunningen bouwkundig splitsen	2	7	1	3
Geweigerde vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	3	6	0	0

Geweigerde vergunningen kadastraal splitsen	3	5	0	2
---	---	---	---	---

Het verschil tussen het aantal aangevraagde en het aantal verleende vergunningen komt niet alleen door het aantal weigeringen. Soms bedenkt de aanvrager van de vergunning zich en trekt de aanvraag in. Het komt ook voor dat de aanvraag niet compleet is. Wanneer er gegevens missen, wordt de aanvraag niet verder behandeld.

Het aantal vergunningaanvragen voor de verhuur van kamers is verder afgenomen. Dat kan (deels) te maken hebben met de verruiming van de regels. Sinds 1 juli 2023 mogen maximaal drie personen zonder vergunning een woonruimte delen. Het kan ook te maken hebben met de zwaardere belasting op de verhuur van woningen vanaf 2023, met name in box 3 van de vermogensbelasting.

Mogelijk is de Wet betaalbare huur ook een beweegreden voor een aantal verhuurders. Vanaf 1 januari 2025 krijgen gemeenten de bevoegdheid om te handhaven als verhuurders zich niet houden aan de huurprijsbescherming. We zien dan ook dat het aantal aanvragen voor bouwkundig splitsen (realiseren van zelfstandige woonruimten) is gedaald.

Om een beter beeld te krijgen van de samenstelling van de bestaande woningvoorraad en een eventuele verschuiving, is informatie over kadastrale vergunningen toegevoegd. Woningeigenaren hebben deze vergunning nodig wanneer ze meerdere woningen apart willen verkopen. Het aantal vergunningaanvragen voor kadastrale splitsing is gestegen terwijl het aantal verleende vergunningen voor omzettingen (kamerverhuur) sterk is gedaald. Dit duidt erop dat woningeigenaren minder vaak kiezen voor het verhuren van kamers, studio's of appartementen en vaker kiezen voor het verkopen van woningen.

Huisvesting: de cijfers

Aantal ontvangen meldingen

	2021	2022	2023	2024
Omzettingen (kamerverhuur)	578	387	621	402
Onrechtmatige bewoning	73	57	91	270
Toeristische verhuur	9	12	9	18
Totaal	660	456	721	690

Opgepakte zaken programma beschermen woningvoorraad

		2023	2024*
Leegstand	Meldingen*	248	516
Opkoopbescherming	Controles	69	73
Toeristische verhuur	Controles	54	32
Goed verhuurderschap	Meldingen*	45	178
Totaal		416	799

5. Leefbaarheid

We controleren op afval, hondenoverlast, het verbod om dieren te voeren en het illegaal kappen van bomen. Ook zijn we aanwezig in de parken en op/rond het water om overlast te voorkomen. Zo dragen we bij aan de leefbaarheid van de stad.

5.1 Afval

We controleren op onjuist aangeboden afval. Zoals afval naast de container, verkeerd aangeboden bedrijfsafval, achtergelaten klike's en zwerfafval.

Achtergelaten klike's (huishoudelijk afval)

Bij meldingen over achtergelaten klike's (huishoudelijk afval) gaan handhavers op de plek kijken. In 2024 kregen we 677 meldingen over achtergelaten klike's. Dit is een daling vergeleken met 2023 (979 meldingen). Ze proberen altijd eerst de eigenaar te vinden en te spreken. Als dit niet lukt, dan hangen ze een waarschuwingslabel aan de klike. De eigenaar moet de klike dan binnen 24 uur weghalen. Daarna volgt een nacontrole. Als de klike er nog steeds staat, halen zij de klike weg. Op deze manier zorgen we voor een schoon straatbeeld. In totaal zijn er in 2024 701 klike's gelabeld en vervolgens 328 klike's verwijderd door de handhaver. In vergelijking met 2023 is er een stijging in het aantal verwijderde klike's (226 verwijderde klike's).

Achtergelaten klike's	2021	2022	2023	2024
Meldingen	1375	1508	979	677
Gelabelde klike's	1359	1602	722	701
Verwijderde klike's	601	671	226	328

Afval naast containers

Onze handhavers controleren verkeerd aanboden afval, zoals afval en grofvuil dat naast een container staat, om daarmee de stad schoon te houden en ongezonde situaties te voorkomen (ziekteverwekkers en plaagdieren). Zij mogen huisvuilzakken openmaken, controleren en meenemen. Bij het vinden van bewijs ontvangt de overtreder een boete. We controleren op plekken waar veel overlast is (hotspot). Dit is vastgelegd in de [hotspotaanpak bijplaatsingen](#). In 2024 heeft de handhavingsinzet geleid tot 1955 boetes voor het bijplaatsen van afval naast containers. In 2023 betrof het 1799 boetes. Deze stijging is met name verklaarbaar door de tijdelijke extra handhavingsinzet (met incidentele middelen) in 2024. In 2025 vervalt de extra inzet, de structurele handhavingsinzet blijft gelijk aan de inzet in 2024.

In 2025 blijven we vanuit handhaving inzetten op bijplaatsingen bij (ondergrondse) containers, in lijn met de hotspotaanpak bijplaatsingen. We controleren op plekken waar veel overlast is en leveren een bijdrage aan eventueel maatwerk op het gebied van handhaving op deze hotspots.

Afval naast containers	2021	2022	2023	2024
Boetes	1063	1352	1799	1955

Bedrijfsafval

We handhaven op verkeerd aangeboden bedrijfsafval in de openbare ruimte. Zo voorkomen we dat de openbare ruimte vervuult. Het voorkomt ook dat het ene bedrijf veel meer kosten maakt dan het andere bedrijf zonder afvalcontract. Bij bedrijfsafval zijn we vooral actief in de binnenstad en een

aantal winkelstraten buiten de binnenstad omdat de overlast daar het grootst is. We houden acties waarbij we handhaven en controleren op basis van meldingen. We controleren of ondernemers zich aan de tijden voor het aanbieden van afval houden, of er een adreslabel op een container zit en of de container op de goede plek staat. Na controles door onze handhavers zijn er in 2024 93 waarschuwingen gegeven. Er is 1 keer is er een last onder dwangsom opgelegd en 4 keer een voorlopige last onder dwangsom. In 2023 betrof het 94 waarschuwingen en werd er 17 keer een last onder dwangsom opgelegd. Vanwege het aanpassen van de regels in 2023 was er toen sprake van een hoger aantal opgelegde lasten onder dwangsom.

Grofvuil

Meldingen over verkeerd aangeboden grofvuil komen terecht bij de inzameldienst. De melding wordt dan ingepland om op te ruimen. Op verzoek van deze collega's, bijvoorbeeld bij structurele overlast op een locatie of bij zichtbare bewijslast (adresgegevens), bezoeken de handhavers de gemelde locatie. Zij kijken na of er een afspraak is gemaakt voor het ophalen van grofvuil. Als dit niet zo is, doen de handhavers buurtonderzoek of zoeken ze naar adresgegevens tussen het grofvuil om de overtreder te vinden. De overtreder krijgt dan een boete. Op deze wijze dragen we bij aan een schone en leefbare stad.

Illegale inzameling

Soms zamelen partijen (afval)stoffen in zonder dat ze hiervoor zijn aangewezen door de gemeente. In veel gevallen gebruiken ze daarvoor containers, die ze zonder vergunning in de openbare ruimte zetten. We controleren containers om te kijken of bedrijven zich aan de regels houden. Dit doen we bij meldingen en bij onze rondes door de wijk. Zo zorgen we dat de inzameling en de kwaliteit van de inzamelaars goed geregeld blijven. In 2024 zijn er 13 voornemen last onder bestuursdwang brieven op illegale containers aangebracht en zijn er 6 containers verwijderd. In 2025 zetten we deze lijn voort en gaan we extra actiegericht inzetten op illegale kledingcontainers op de openbare weg.

Zwerfafval

Handhavers letten op zwerfafval tijdens hun rondes door de wijk. We grijpen in als iemand afval op straat gooit. Hiermee leveren we een bijdrage aan het schoonhouden van de stad. Controleren op zwerfafval is lastig, omdat we iemand op heterdaad moeten betrappen. In de praktijk gebeurt dit weinig. In 2024 is er 15 keer een boete uitgeschreven en 3 keer gewaarschuwd voor het neergooien van (zwerf)afval. Door de invoering van statiegeld op blikjes worden afvalzakken en afvalbakken vaker doorzocht op statiegeldproducten. Dit vindt bijna nooit plaats in het zicht van een handhaver. Het doorzoeken van het afval op zich is niet verboden, hierop kunnen we dan ook niet handhaven. Wel handhaven we op het veroorzaken van zwerfafval en de vernieling van afvalbakken als gevolg van het doorzoeken op statiegeldproducten. Tijdens 2024 is het verspreiden van afval 1 keer vastgesteld en beboet en is er 1 keer gewaarschuwd.

5.2 Bomen, groen en water

We controleren het herplanten van bomen, beschadigen van bomen en overlast in parken en rond water. Ook behandelen we meldingen van illegale kap.

Bomen op bouwplaatsen en bij evenementen

Zowel werkzaamheden op de bouwplaats als evenementen kunnen bomen ernstig beschadigen. Bijvoorbeeld als er een zware machine op de boomwortels staat. Daarom moeten aannemers en organisatoren de bomen beschermen.

We maken hierover bij bouwprojecten vroeg afspraken. Ook vergroten we de kennis over boombescherming bij medewerkers van de gemeente en aannemers. Dit blijft de aandacht verdienen. Hiermee laten we mensen beseffen dat bomen belangrijk zijn.

Er is geen aparte registratie van meldingen over bomen op de bouwplaats. Wel rapporteren we aantallen meldingen en handhavingstrajecten die gaan over illegale kap in het handavingsverslag. Lees dit onder het thema 'Leefbaarheid'

In de [Toolbox Bouwhinder](#) staan alle regels over bomen op een rij.

Ook bij evenementen geven we al zo snel mogelijk aan dat het beschermen van de bomen op een terrein belangrijk is. We controleren hier vanaf 2025 op bij een aantal geselecteerde, grotere evenementen. Ervaringen van eerdere jaren wegen we mee in het geven van een vergunning van een evenement in het jaar erna.

Bomen herplanten

Voor het kappen van een boom kan een vergunning nodig zijn. Bij de vergunning hoort dat voor elke gekapte boom er een nieuwe boom moet komen. Dit heet de herplantplicht. Bij controles op de herplantplicht kijken we of het aantal bomen klopt. We controleren ook of de juiste soort bomen zijn geplant. Ontbreekt er iets, dan geven we de tijd om alsnog te zorgen voor het planten van de juiste bomen.

Per jaar geeft de gemeente ongeveer 110 kapvergunningen. Per kapvergunning kan het om één om of meer bomen gaan.

In 2024 controleerden we 76 kapvergunningen op het herplanten van bomen. In 41 gevallen was de situatie in orde. 35 keer voldeden vergunninghouders niet gelijk aan de herplantplicht. De tweede controles lopen door in 2025. We starten een handhavingstraject als het nodig is.

Hinderlijke beplanting

Soms zijn struiken of bomen zo groot geworden dat voetgangers niet goed over de stoep kunnen en het verkeer mogelijk gevaar loopt. Tijdens onze rondes door de wijk letten we hierop en melden we dit bij de afdeling die het groenonderhoud verzorgt. Dit doen we ook naar aanleiding van meldingen van bewoners. De vakmensen van groenonderhoud gaan vervolgens met hun kennis van groenbeheer in gesprek met de eigenaar. Als er geen oplossing wordt gevonden, kan handhaving worden ingezet. Dat is in 2024 1 keer voorgekomen. Zo dragen we bij aan een toegankelijke en veilige stad voor iedereen.

Illegale bomenkap

Bewoners kunnen meldingen doen over het illegaal kappen van bomen. Als deze meldingen binnenkomen, kijken we of er een vergunning is of nodig was. In een deel van de gevallen bezoeken we de plek van de melding. We maken hierin keuzes. We controleren of de regels zijn gevolgd. Als duidelijk is wie de boom heeft gekapt, moet diegene een nieuwe boom planten (herplantplicht). Daarnaast kijken we welke andere stappen we kunnen nemen. We hebben hier beperkt de mogelijkheid toe en kijken per situatie wat we doen en kansrijk is.

In 2024 zijn 133 meldingen gedaan over mogelijke illegale kap:

- Van de bezochte meldingen ging het 6 keer om een illegale bomenkap, waarbij we de herplantplicht oplegden (handhavingsbesluit). In andere situaties was er bijvoorbeeld een vergunning aanwezig, was er geen vergunning nodig of werd er alleen gesnoeid.
- We maakten voor deze situaties geen rapport (proces-verbaal) voor een strafrechtelijk proces. Ook andere nog openstaande dossiers uit 2023 hebben uiteindelijk niet kunnen leiden tot dossiers die geschikt waren voor het Openbaar Ministerie (OM). Alleen sterk opgebouwde zaken kunnen we opsturen.

De ervaring is dat de hoeveelheid tijd die het kost lastig opweegt tegen de kans dat een overtreder strafrechtelijk wordt vervolgd. Van de 2 situaties die we in 2022 opstuurden en in 2023 bij het Openbaar Ministerie in behandeling waren, wachten we er van 1 de uitkomst nog af. De andere situatie hebben we in 2024 moeten afsluiten, omdat het dossier niet rond genoeg kon komen. Er zijn nog geen veroordelingen door het OM gedaan.

Parken en landgoederen

Handhavers controleren in hun rondes altijd de parken en landgoederen, om zo de overlast van ongewenst gedrag te verminderen. Bij mooi weer controleren ze vaker in de parken. Ook in 2024 is hierbij gelet op bijvoorbeeld het achterlaten van afval, geluidsoverlast, wildplassen en verkeersovertredingen door fietsers of brommers. Twee boswachters controleren de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen. Zij letten vooral op overlast en overtredingen in het bos en op het water. We zijn momenteel in gesprek of de gemeente Utrecht in 2025 aansluit bij het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN).

Water

Door de groei van de stad en hetere, drogere zomers wordt het steeds aantrekkelijker om in de stad Utrecht aan, op of in het water te zijn. Bewoners en bezoekers varen in de zomer op de Utrechtse grachten en ondernemers verdienen een boterham met rondvaartboten en het verhuren van bootjes. Dit zorgt meestal voor plezier en ontspanning, maar soms ook voor overlast.

Sinds 2022 houden we op drukke zomerdagen toezicht vanaf het water. Een aantal BOA's heeft hiervoor hun vaarbewijs gehaald. We controleren of iedereen zich aan de regels houdt. Vanaf een boot kunnen de BOA's makkelijker overtreders aanspreken en staan ze gelijkwaardiger tegenover de schipper en opvarenden dan wanneer ze vanaf de wal toezien. In 2022 hebben BOA's op het water 5 handhavingsacties uitgevoerd, in 2023 waren dat er 19 en in 2024 zijn dit er 44. Toezicht vanaf het water, eventueel gecombineerd met toezicht vanaf de wal, blijkt effectief.

Om overlast van illegaal passagiersvervoer en -vaartochten nog beter tegen te gaan, introduceren we voor het vaarseizoen 2025 een nieuwe regeling. Deze regeling stelt dat zonder exploitatievergunning het maximale aantal personen aan boord 13 is (12 passagiers en de schipper). Dit maakt het makkelijker om op te treden tegen de overlast van deze vorm van vermaak.

Door de toenemende drukte op het water, de nieuwe regel over het aantal passagiers en vooruitlopend op de plannen uit de Beleidsnota stadswater, zullen wij de inzet op toezicht en handhaving in 2025 uitbreiden. Met de verdere uitwerking van de Beleidsnota verwachten we in 2026 een verdere uitbreiding van de handhaving. Daarmee willen we overlast voorkomen en ervoor zorgen dat iedereen het fijn heeft op en rondom het water.

5.3 Dieren

We controleren op het verbod om dieren te voeren en op hondenoverlast, zoals loslopende honden en het niet opruimen van hondenpoep.

Hondenoverlast

We controleren regelmatig bekende hotspots voor hondenoverlast. Daarnaast gaan handhavers ook naar plekken waarover we meldingen binnenkrijgen. Het handhaven op hondenoverlast doen we om de openbare ruimte schoon te houden en meningsverschillen tussen bewoners en hondenbezitters te voorkomen. Honden moeten bijna overal aan de lijn, behalve in hondenspeelweiden. Hondeneigenaren moeten de poep opruimen, behalve bij hondentoiletten. In 2024 is er 16 keer beboet en 36 keer gewaarschuwd voor het loslopen van een hond (aansluitplicht). Ook is er 1 boete en zijn er 4 waarschuwingen uitgeschreven voor de aanwezigheid van een hond op een locatie waar dit verboden is, zoals een kinderspeelplaats. Tot slot is er nog 1 boete uitgeschreven voor het niet opruimen van hondenpoep. De afname van het aantal boetes is deels te verklaren door het

(her)prioriteren van de beschikbare handhavingsuren, waardoor we minder hebben ingezet op hondenoverlast maar meer ingezet hebben op handhaving op het water.

Hondenoverlast (boetes)	2021	2022	2023	2024
Aanlijnplicht	102	117	67	36
Hondenverbod	1	1	2	1
Niet opruimen hondenpoep	13	14	6	1

Voederverbod

We controleren of mensen dieren voeren op plaatsen waar er ernstige overlast is, bijvoorbeeld van plaagdieren, of dierenleed. Dit doen we om ervoor te zorgen dat het voeren van dieren niet nog meer overlast en dierenleed geeft, of leidt tot een risico voor de volksgezondheid. Met behulp van informatieborden met de regels worden mensen geïnformeerd. Als mensen zich niet aan de regels houden, kunnen zij een boete krijgen. Het is niet de bedoeling de hele stad vol te zetten met borden. Daarom beperken we het aantal locaties waar we inzetten op het voederverbod tot maximaal 15 locaties in de stad tegelijkertijd. Met het toezicht willen we ervoor zorgen dat het voeren van dieren niet voor overlast zorgt. Bij de handhaving op het voederverbod moet iemand op heterdaad betrapt worden. Net als in 2023 zijn er ook in 2024 geen overtredingen op heterdaad gezien door de handhavers op het voederverbod.

5.4 Reclame

We controleren op illegale reclame, ongeadresseerde post, het flyerverbod en uitstallingen.

Flyerverbod

In de binnenstad, rond station Utrecht Centraal, het Utrecht Science Park en de parken en grote plantsoenen is een flyerverbod. Bedrijven mogen daar geen reclame maken met flyers, proefproducten, zadelhoesjes en fietskaartjes. We controleren op het flyerverbod en zorgen daardoor voor minder zwerfafval op straat. In 2024 heeft dit geleid tot 1 waarschuwing voor een persoon die bezig was met flyeren.

Illegale reclame

We controleren op het plaatsen, verspreiden of plakken van illegale reclame- of evenementenborden, posters of andere manieren van reclame maken. De kosten van het verwijderen van reclame vragen we terug van de overtreder. In 2024 is er 1 keer bestuursdwang toegepast voor het maken van reclame op een niet toegestane wijze in de openbare ruimte.

Ongeadresseerde post

Veel inwoners willen geen ongeadresseerde post ontvangen. Met een nee/nee, nee/ja of een ja/ja-sticker kunnen ze laten weten wat ze willen ontvangen. Handhavers controleren hierop als zij meldingen krijgen. We nemen dan contact op met de verspreider van de ongeadresseerde post. In 2024 zijn er 110 meldingen gedaan over ongeadresseerde post. Dit zijn meer meldingen vergeleken met 2023 (97 meldingen). In 2024 zijn er 8 waarschuwingsbrieven verstuurd. De meldingen hebben, in zowel 2024 als 2023, niet geleid tot een last onder dwangsom voor de overtreders.

Uitstallingen

Vanaf 1 april 2024 gelden er [nieuwe regels](#) voor ondernemers die een uitstalling voor hun zaak willen neerzetten. Vooral in de wijk Binnenstad verandert er veel voor de ondernemers. Een uitstalling is bijvoorbeeld een reclamebord, kledingrek of bak met producten. De nieuwe regels zorgen voor een

binnenstad die levendig én voor iedereen goed bereikbaar is. Handhavers controleren de uitstallingen. Als ondernemers zich niet houden aan de nieuwe regels, gaan we eerst in gesprek. In 2024 hebben de controles op uitstallingen geleid tot 39 waarschuwingsbrieven en bij één ondernemer is er last onder dwangsom opgelegd.

6. Uitgaan en vermaak

6.1 Horeca

We controleren horecabedrijven op de regels in de vergunning, het verkopen van alcohol en op de terrassen. Ook reageren we bij overlast. Dit doen we om bij te dragen een aan goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid en een betere gezondheid en veiligheid.

Horecacontroles

Wij voeren controles uit bij verschillende horecabedrijven, zoals bars, hotels, lunchrooms, afhaalzaken en discotheken, evenals bij supermarkten en slijterijen. Dit doen we volgens de [Handhavingsstrategie horeca](#), waarbij we controleren of bedrijven een vergunning hebben en of iedereen zich aan de regels houdt. Denk hierbij aan voorschriften over alcoholverkoop, terrassen, de aanwezigheid van een leidinggevende en brandveiligheid. We hebben gesprekken met verenigingen voor sport, studie of vrije tijd over alcoholverkoop en -gebruik. Tot slot behandelen we meldingen van bewoners over overlast.

In 2025 vernieuwen we de Handhavingsstrategie horeca. We passen de strategie aan op de nieuwe ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in onze stad en veranderde de wet- en regelgeving.

Toezicht op horecabedrijven	2023	2024
Aantal controles horeca	1.508 (inclusief controles op zaken met een vergunning)	1.369 (inclusief controles op zaken met een vergunning)
Aantal overlastmeldingen horeca	334	281
Aantal vergunning controles	1.019	873
Controles n.a.v. overlastmeldingen	489	_*

*Kan eenmalig niet berekend worden

4-jaarlijks en verscherpt toezicht

Elke 4 jaar krijgen horecabedrijven een controle of ze zich aan de regels houden. Bij bedrijven waar vaker overtredingen zijn en die overlast veroorzaken, houden we verscherpt toezicht. Dit betekent dat deze bedrijven 4 keer per jaar een controle krijgen. Zodra er sprake is van minder overtredingen en minder overlast, vallen deze bedrijven weer terug naar het 4-jaarlijkse toezicht.

Overlastmeldingen

Elk jaar wisselt het aantal overlastmeldingen. In 2024 zien we een kleine daling in het aantal meldingen en hadden we 281 overlastmeldingen over horecabedrijven. Als we een overlastmelding binnenkrijgen over een bedrijf, dan nemen we die in behandeling en komen we op bezoek. We gaan dan na of er inderdaad overlast is of mogelijk overlast is geweest. Bij een overtreding komen we in actie.

Extra oog voor portiers

In 2024 zagen we dat een deel van de portiers werkte zonder een geldige portierspas. Goede portiers zijn van groot belang voor een veilig uitgaansklimaat. Hoewel de controle op geldige portierspassen een taak van de politie is, zien wij erop toe dat ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen. In 2025 blijven we hierover in gesprek met ondernemers en dragen we zo bij aan een veilig uitgaansleven

Inzet nieuwe nachthoreca

Door de opkomst van nachthoreca in het gebied rondom de Vlampijpstraat en Tractieweg zien we een toename van bezoekers in de nacht. Om overlast te voorkomen en de leefbaarheid en veiligheid te bewaken, is het nodig om vaker toezicht te houden in dit gebied. Dit betekent dat er minder toezicht mogelijk is in de binnenstad.

NIX18 en verantwoord alcoholgebruik

Jaarlijks voeren we leeftijdscntroles uit om te controleren of bedrijven zich houden aan de leeftijdsgrens van 18 jaar voor het verkopen van alcohol. We zetten hiervoor testkopers in. Als een bedrijf toch alcohol verkoopt zonder de leeftijd van de testkoper te controleren, dan is dat een overtreding. We ondernemen dan actie. We kunnen bijvoorbeeld een waarschuwing of een boete geven. Als de horecazaak wel vraagt naar het identiteitsbewijs, dan krijgt het bedrijf een compliment. In het [Preventie- en handhavingsplan alcohol](#) staat meer over onze doelen en hoe we als gemeente aandacht besteden aan het verminderen van alcoholverkoop en –gebruik door jongeren onder 18 jaar.

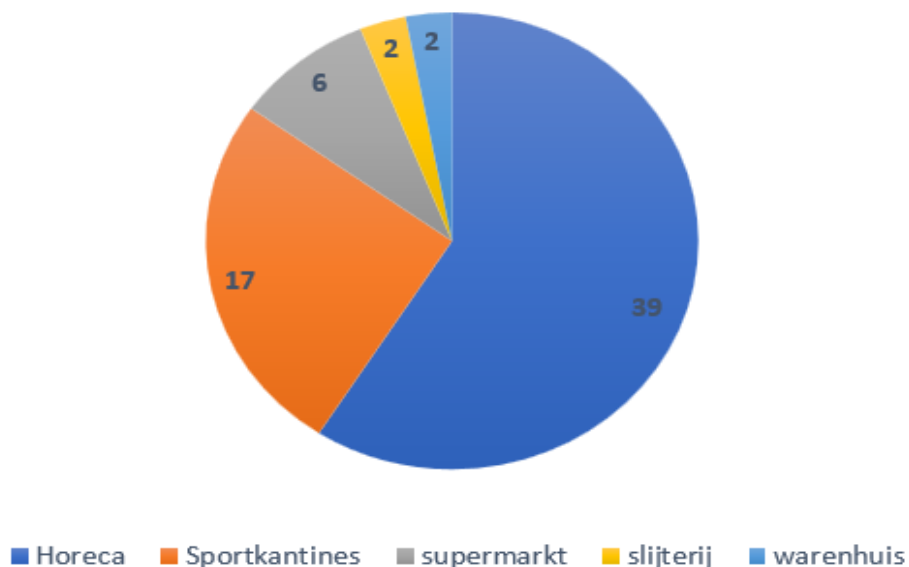
We kiezen de locaties die we controleren op basis van risico's en ontvangen meldingen over verkoop aan minderjarigen. Uit onderzoek weten we in welke groep bedrijven die alcohol verkopen er een hoger risico is. Deze groep krijgt 2 jaar lang vaker controles dan andere horecabedrijven.

De focus lag de laatste jaren op:

- 2017: horecabedrijven
- 2019: cafetaria's
- 2021: geen focus door coronamaatregelen
- 2023: sportkantines
- 2024: sportkantines

In 2024 hebben we, naast de extra inzet op controles, een bijeenkomst georganiseerd voor alle sportkantines. Het doel van deze bijeenkomst was om informatie te delen over NIX18. We zien dat het nalevingspercentage lager ligt bij de sportkantines in vergelijking met andere locaties waar alcoholhoudende drank wordt geschonken. Daarom zal in 2025 onze focus weer op sportkantines liggen.

Leeftijdgrenscontroles per categorie

In 2024 controleerden we weer op leeftijdsgrenzen. Er zijn 66 leeftijdscontroles uitgevoerd. Hierbij zijn 48 overtredingen gezien die hebben geleid tot 44 waarschuwingen en 4 boetes. Deze cijfers zijn tot nu toe vergelijkbaar met 2023. Het percentage horecabedrijven dat zich aan de regels houdt is iets gedaald.

Onderzoek over alcoholverkoop

Om de twee jaar laat de gemeente een groot nalevingsonderzoek uitvoeren naar hoe goed horecabedrijven zich houden aan de regels voor de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar. Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen waar het beste de leeftijd van 18 jaar wordt gecontroleerd en bij welke verkopers het minder goed gaat. [Lees hier meer over het laatste nalevingsonderzoek uit 2022.](#)

Voor 2025 zijn we begonnen met de voorbereiding van het nieuwe tweejaarlijkse nalevingsonderzoek, dat gedurende het hele jaar zal plaatsvinden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een extern bureau.

Stichting NIX18 in Utrecht

[Stichting NIX18 in Utrecht](#) is opgericht voor en door horecaondernemers. De stichting zet zich in om horecabedrijven te helpen dat ze geen alcohol verkopen aan jongeren onder de 18 jaar. De stichting laat een bedrijf (Objectief) controles met testkopers uitvoeren bij de deelnemers van de stichting. Als de deelnemers het goed doen, krijgen ze een groene kaart. Als ze het niet goed doen, krijgen ze een rode kaart en tips hoe ze de situatie kunnen verbeteren. We voeren geen eigen leeftijdscontroles uit bij de deelnemers waar het goed gaat. Deze krijgen alleen de controles van de stichting. We controleren wel bij de deelnemers die drie rode kaarten of meer hebben. Op deze manier zorgen we ervoor dat bedrijven extra blijven letten op de leeftijdsgrens.

Er zijn 38 horecabedrijven die deelnemen aan de stichting. De doelstelling is om een nalevingspercentage van 70% te hebben. In kwartaal 3 heeft 86% van deze bedrijven zich gehouden aan NIX18. Dit percentage is hoger dan het gemiddelde in onze regio en het hele land.

In 2024 evalueerden we de samenwerking met de stichting. Uit de evaluatie bleek dat er meer behoefte is aan preventie. We passen in 2025 het convenant hierop aan.

Terrassen

We controleren de terrassen in de stad op de regels uit de Verordening horeca, Beleidsregel terrassen en de regels in de vergunning. Terrassen laten onze stad bruisen, maar bezoekers kunnen ook overlast veroorzaken. Als terrassen niet goed zijn ingericht, kunnen ze ook zorgen voor gevaarlijke situaties. Bijvoorbeeld als ze in de weg staan voor hulpdiensten of doorgaand verkeer. Door toezicht te houden op de terrassen kunnen we overlast en gevaarlijke situaties tegengaan.

6.2 Sekswerk

We houden toezicht op seksbedrijven en toekomstige proeftuinen. Hiermee dragen we bij aan de gezondheid en veiligheid van sekswerkers en klanten. Op basis van meldingen gaan we overlast tegen en handhaven we illegaal sekswerk of sekswerk zonder vergunning.

Seksbedrijven

We controleren of seksbedrijven met een vergunning zich houden aan de wet- en regelgeving, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en beleidsregels. Dit doen we volgens de [Handhavingsstrategie sekswerk](#). De Handhavingsstrategie sekswerk is aangepast aan de ontwikkelingen in onze stad. Hierin staat hoe we toezicht houden op verschillende vormen van sekswerk en hoe we handhaven bij overtredingen. We kijken hiervoor naar de administratie, voeren gesprekken met sekswerkers en beheerders, controleren de brandveiligheid en kijken of adviezen over hygiëne van GGD regio Utrecht (GGDrU) zijn doorgevoerd.

In 2024 hebben we 10 controles uitgevoerd bij seksbedrijven met een vergunning. Ook controleren we met GGDrU jaarlijks alle seksbedrijven op de hygiëne. Er zijn geen overtredingen geconstateerd.

Darkrooms in horecabedrijven en op evenementen

In 2024 bereidden we een beleidswijziging voor om darkrooms als ondergeschikte activiteit mogelijk te maken in horecabedrijven en op evenementen.

Samenwerkingen

Belle Hulpverlening

Belle Hulpverlening is onderdeel van Stichting de Tussenvoorziening en biedt ondersteuning aan sekswerkers en ex-sekswerkers. In 2024 heeft Belle, dankzij samenwerking, contact gelegd met 32 sekswerkers, van wie er 11 een hulpverleningstraject zijn gestart. De hulpvragen varieerden van stoppen met sekswerk tot financiële en mentale gezondheid. In vijf gevallen hebben we contact opgenomen met de vertrouwenspersoon vanwege zorgen over de veiligheid van een sekswerker. Bij controles in woningen of panden kunnen we sekswerkers aantreffen. Belle is aanwezig bij controles op illegaal sekswerk om in contact te komen met sekswerkers en hen hulp te bieden, ook als er mogelijk sprake is van uitbuiting

GGD regio Utrecht

GGD regio Utrecht (hierna; GGDrU) controleert seksbedrijven en bedrijven met een seksgerelateerd aanbod (beurzen, darkrooms, seksbioscopen) op hygiëne. Hierin heeft GGDrU een adviserende rol. Als er zorgen zijn over de hygiëne kan dit vanuit toezicht en handhaving gevolgen hebben voor de vergunning van seksbedrijven.

Politie en Openbaar Ministerie

Als er sprake is van gevaar en/of signalen van mensenhandel werken we altijd samen met de politie. Ook overleggen we zondig met de officier van justitie van het Openbaar Ministerie.

Proeftuinen

In september 2022 hebben we [advies gekregen](#) over hoe we meer werkplekken mogelijk kunnen maken voor sekswerk. Het advies is om verschillende vormen van sekswerk aan te bieden en te kijken wat werkt voor de stad. Dit wordt in het advies Proeftuinen genoemd. De gemeente is daarna gestart met de voorbereidingen van [twee proeftuinen](#) voor sekswerk: thuissekswerk en kleinschalige

seksbedrijven. Sinds 2025 is thuissekswerk in Utrecht onder voorwaarden toegestaan. Zodra de proeftuin van kleinschalige locaties van start gaat, zullen wij toezicht houden op deze nieuwe locatie(s).

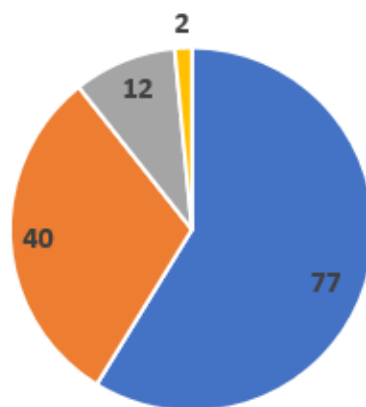
Gezond en veilig thuiswerken

We houden actief toezicht op thuissekswerk. Dit houdt in dat als uit onderzoek blijkt dat thuissekswerk mogelijk niet gezond en veilig is voor de sekswerker of klant, we naar de woning gaan voor een gesprek. Ook komen we langs als we overlastmeldingen ontvangen. We gaan dan een gesprek aan met de bewoner om ervoor te zorgen dat de overlast stopt. Waar nodig werken we samen met Belle hulpverlening en GGDrU.

Illegaal Sekswerk en sekswerk zonder vergunning

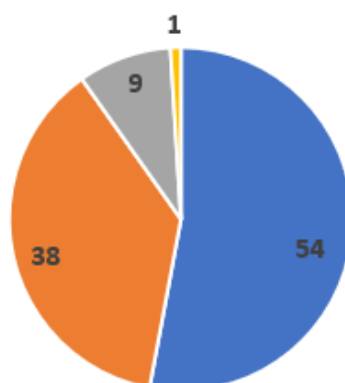
Als sekswerk leidt tot overlast dan kunnen we een melding daarover ontvangen. We controleren eerst of sekswerk op die plek mag of niet. Bedrijven of locaties waar illegaal sekswerk of sekswerk zonder vergunning plaatsvindt bezoeken we altijd. Dit doen we om overlast tegen te gaan en de illegale situatie of situatie zonder vergunning te stoppen. Soms is alsnog een vergunning mogelijk. Sekswerkers die zonder vergunning of illegaal werken, kunnen in een kwetsbare positie zitten. Hier hebben we oog en aandacht voor. We werken hiervoor samen met Belle hulp- en dienstverlening en de politie.

Meldingen

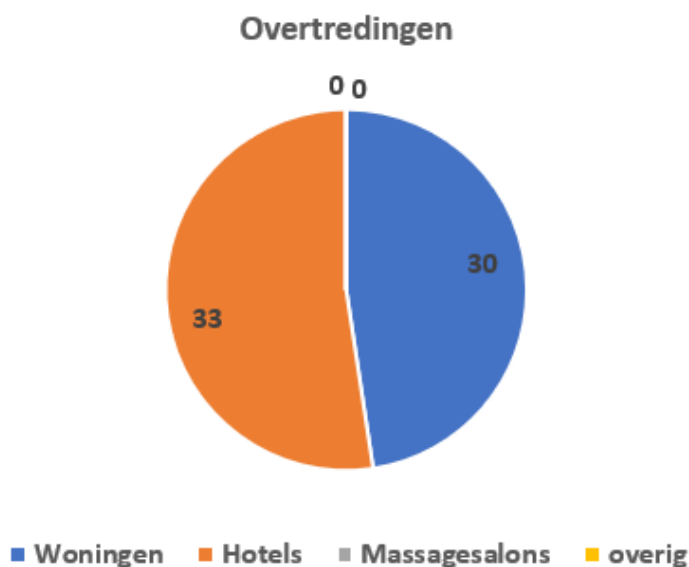

■ Woningen ■ Hotels ■ Massagesalons ■ overig

Uitgevoerde controles

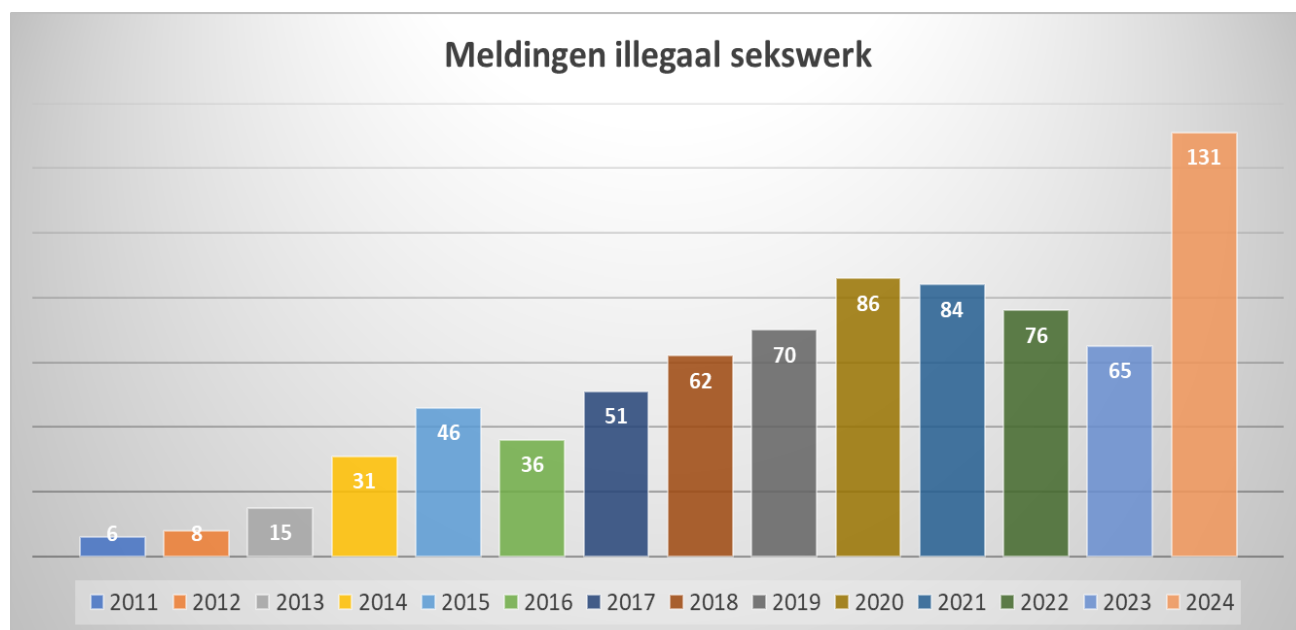

■ Woningen ■ Hotels ■ Massagesalons ■ overig

Overlastmeldingen

Sinds 2011 is de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht op illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Vanaf dat moment is bijgehouden hoeveel overlastmeldingen we hierover krijgen. Vanaf 2011 is er een groei in het aantal overlastmeldingen.

In 2024 zijn er 131 meldingen binnengekomen over illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Dit is het hoogste aantal meldingen in de laatste 14 jaar. Over sommige locaties kregen we meerdere meldingen. Meldingen geven aanleiding om gericht toezicht uit te voeren op plekken waar mogelijk iets aan de hand kan zijn. We hebben alle meldingen behandeld en opgevolgd. De meldingen gingen grotendeels over overlast door het aanbieden van sekswerk in woningen en hotels. Op woonlocaties waarbij er meerdere keren niet open werd gedaan door de bewoner hebben we geen controle uit kunnen voeren.

In 2023 hebben we geïnvesteerd in het contact en de samenwerking met hotels. Dit leidde ook in 2024 tot significant meer meldingen van hotels. Omdat we in de vergunningscontroles bij hotels hier aandacht aan blijven schenken, verwachten we ook in 2025 meer meldingen van hotels te ontvangen.

Tot slot kregen we meer meldingen binnen over sekswerk in woningen die worden aangeboden voor toeristische verhuur.

Controles illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning

We voerden 102 controles uit op illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Van de 54 woningcontroles stelden we 30 keer vast dat er inderdaad illegaal sekswerk plaatsvond. In alle gevallen werd niet gewerkt vanuit de eigen woning en/of troffen we meerdere personen aan. Bij de woningcontroles ontdekten we soms ook signalen van mensenhandel en/of mensensmokkel. Dankzij de samenwerking met de politie tijdens de controles, zijn deze door hen opgepakt voor verder strafrechtelijk onderzoek. Dit leidde in een aantal gevallen tot straf voor de daders. Ook controleerden we 9 massagesalon. Van de 36 controles bij hotels stelde we 33 keer illegaal sekswerk vast.

In 2024 merken we op dat we meer kwetsbare personen (met bijvoorbeeld verslavingsproblematiek) aantreffen op locaties in vergelijking met vorig jaar. Dankzij de goede samenwerking met hulpverlening is passende hulp aangeboden door onze zorgpartners.

6.3 Coffeeshops

In de gemeente Utrecht zijn maximaal 17 coffeeshops toegestaan, waarvan er momenteel 11 in bedrijf zijn. Jaarlijks controleren we alle coffeeshops op naleving van de regelgeving en vergunningsvoorwaarden. Daarnaast treden we op bij overtredingen of incidenten om de gezondheid van jongeren en volwassenen te beschermen, de veiligheid te waarborgen en overlast te beperken.

Tot nu toe hebben we in 2024 evenveel controles uitgevoerd als in 2023. Naast de reguliere controles hebben we ook een extra controle uitgevoerd bij een nieuwe coffeeshop waarvoor een vergunning is afgegeven. Eind 2024 is bovendien de nieuwe drive-in coffeeshop geïnspecteerd, zodat deze kon openen.

Naast onze controles hebben we gesprekken gevoerd met omwonenden om eventuele zorgen over overlast te bespreken. De meeste meldingen gingen over foutparkeerders, de omgeving van coffeeshops en sluitingstijden. Tijdens onze controles zijn hiervoor geen overtredingen geconstateerd. We blijven toezien op naleving van de vergunningsvoorwaarden en optreden bij overtredingen waar nodig.

Coffeeshops	Aantallen 2023	Aantallen 2024
Meldingen	9	1
Controles	24	23
Overtredingen	0	0
Waarschuwing en handhaving	0	0

6.4 Speelautomaten (toezicht op kansspelen)

Wij controleren ieder jaar alle bedrijven met een vergunning voor een speelautomaat. Gokken kan verslavend zijn. Door toezicht te houden op de illegale speelautomaten dragen we bij aan het beschermen van de gezondheid van bezoekers. We willen mensen beschermen tegen gokverslaving en fraude tegengaan door te controleren of kansspelautomaten voldoen aan de regels.

In de [Algemene Plaatselijke Verordening \(APV\)](#) staat aan welke regels een aanvraag voor een speelautomaat moet voldoen. De gemeente en de Kansspelautoriteit zijn samen verantwoordelijk voor de controle van de speelautomaten. De gemeente controleert of de bedrijven zich aan de

vergunning houden. De Kansspelautoriteit controleert hoe de speelautomaten werken en of ze aan de regels voldoen.

In 2024 merkten we op dat er minder aanvragen door horecabedrijven zijn gedaan voor een speelautomaat. We controleerden bedrijven die geen nieuwe vergunning voor een speelautomaat hebben aangevraagd. Ook controleerden we bedrijven waarbij de vergunningaanvraag is afgewezen. Klachtmeldingen gingen vaak over onenigheden tussen klanten.

Kansspelen	Aantallen 2023	Aantallen 2024
Meldingen	5	2
Controles	20	21
Overtredingen	2	1
Waarschuwingen en handhaving	2x waarschuwingsbrief leidinggevende niet aanwezig	1

6.5 Evenementen

We houden toezicht op een goed, gezond en veilig verloop van evenementen. We willen overlast voor bewoners en het effect op de natuur zo veel mogelijk verminderen of voorkomen. Zo zorgen we voor een goede balans tussen leefbaarheid en levendigheid.

Organisatoren van evenementen kunnen een datum en locatie voor een evenement reserveren. Zo kunnen we evenementen over de stad en tijdens het jaar verspreiden. We overleggen met organisatoren hoe het evenement veilig kan verlopen met zo min mogelijk overlast. We maken extra afspraken als dat nodig is. Ook beoordelen we alle vergunningaanvragen en plannen en vragen advies aan de politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), VRU en gemeentelijke afdelingen.

Bij elk evenement maken we een inschatting van de risico's. Bij evenementen met grote risico's zijn meer controles. Ook kijken we hoe een evenement in de jaren daarvoor verliep. Tijdens het evenement controleren we of de organisator zich houdt aan de regels, zoals geluidsnormen, veiligheid, verkoop van alcohol (aan jongeren), parkeren en verkeer. Als er problemen of overtredingen zijn, dan zorgen we ervoor dat de organisator dit zo snel mogelijk oplost. Zo niet, dan kan de organisator een last onder dwangsom krijgen of een boete.

Evenementen met grote risico's

We controleren vooral de evenementen met grote risico's. Dat kunnen zowel grote als kleinere evenementen zijn. Voorbeelden hiervan zijn evenementen met een groot effect op de omgeving, verwachte overlast, of problemen of overtredingen in vorige jaren. Waar nodig wordt een evenement vaker gecontroleerd. Tot slot zijn we aanwezig op regie evenementen om ervoor te zorgen dat het evenement goed verloopt. Regie-evenementen zijn evenementen waarbij de gemeente het overzicht houdt op de organisatie van het evenement. Voorbeelden van regie-evenementen zijn Koningsdag en Pride Utrecht. De gemeente zorgt bijvoorbeeld voor de veiligheid, planning en samenwerking met andere partijen. Bij grote evenementen en evenementen met een hoog risico op hard geluid, wordt actief een geluidsmeting gedaan. We houden dan het geluid het totale evenement in de gaten. Hiervoor maken we gebruik van geluidmeters die buiten staan en continu het geluid meten. De locaties van deze geluidmeters worden bepaald aan de hand van het akoestisch onderzoek. Dit onderzoek wordt in ingediend samen met de vergunningsaanvraag. Ook kijken we naar de dichtstbijzijnde geluidgevoelige gevel(s) in de buurt van de evenementenlocatie. Wanneer we meten dat het geluid op een evenement harder is dan mag, treden we op. We zoeken dan direct contact met de evenementenorganisator.

Bij grote evenementen en evenementen met een hoog risico op hard geluid, wordt actief een geluidsmeting gedaan. We houden dan het geluid het totale evenement in de gaten. Hiervoor maken we gebruik van geluidmeters die buiten staan en continu het geluid meten. De locaties van deze geluidmeters worden bepaald aan de hand van het akoestisch onderzoek. Dit onderzoek wordt in ingediend samen met de vergunningsaanvraag. Ook kijken we naar de dichtstbijzijnde geluidgevoelige gevel(s) in de buurt van de evenementenlocatie. Wanneer we meten dat het geluid op een evenement harder is dan mag, treden we op. We zoeken dan direct contact met de evenementenorganisator.

Motie rode kaart

In het voorstel tot wijziging van de APV hebben we de motie rode kaart (motie 400, 2023) verwerkt. Met deze wijziging kunnen we organisatoren weren die meerdere keren na een evenement schade hebben gemaakt aan de omgeving of de regels niet hebben nageleefd. Deze organisatoren krijgen een rode kaart. Als er geen verbetering is in het gedrag van de organisator in het jaar erop kan dit ervoor zorgen dat er geen nieuwe vergunning voor het evenement aangevraagd kan worden. Op deze manier kunnen we verdere schade door nieuwe evenementen voorkomen.

Cijfers toezicht en handhaving

In de afgelopen jaren rapporteerden we over het aantal controles op evenementen. Deze cijfers gaven een vertekend beeld, want sommige evenementen zijn meerdere keren bezocht door onze toezichthouders. Om een beter beeld te geven rapporteren we dit jaar over de uren die zijn ingezet op evenementen. In 2024 hebben we 3.870 uur ingezet op toezicht en handhaving bij evenementen. Onze inzet op evenementen is vergelijkbaar met 2023. De daling ten opzichte van 2022 komt door een effectievere inzet. Kleinere evenementen die in vorige jaren zonder incidenten zijn verlopen vergen minder inzet van toezicht en handhaving.

Door controles uit te voeren op evenementen zorgen we ervoor dat evenementen netjes en goed verlopen. Dit doen we door de regels uit de evenementen- en omgevingsvergunning te controleren en te kijken naar de sfeer op en rond een evenement. Zo controleerden we dit jaar bij kermisattracties of ze de juiste keuring hadden en daarmee veilig gebruikt konden worden. Bij een aantal (grote) evenementen controleren wij ook de taxistandplaatsen en taxivergunningen. Ook is gecontroleerd op mogelijke beschadiging van groen. We hielden toezicht op alcoholgebruik en NIX18. We controleerden of podia en andere bouwwerken veilig waren, Tot slot hielden we toezicht op de leefbaarheid in de omgeving van een evenement. Bij overtredingen, bijvoorbeeld parkeeroverlast of geluidsoverlast, traden we op.

Cijfers over vergunde evenementen

Vergunde evenementen	2023	2024
Evenementen in openbare ruimte	449 totaal	421 totaal
• Zeer groot • Groot • Middelgroot • Klein	10 30 136 273	9 35 155 246
Straatfeesten (melding)	219	251
Evenementen met versterkt geluid	252	304
Tap ontheffingen**	167	157

Binnen evenementen	2	3
--------------------	---	---

** [Product - Tapontheffing aanvragen - Online loket \(utrecht.nl\)](#)

Het aantal vergunde evenementen is in vergelijking met 2023 redelijk stabiel.

Meldingen over evenementen	2023	2024
Geluid	57	477
Afval	0	2
Verkeer	4	1
Parkeren	2	1
Afsluitingen	2	(valt onder bovenstaande/overig)
Overig (bv. Bereikbaarheid en communicatie)	10	19

Sinds 2024 is de registratie van meldingen voor geluidsoverlast bij evenementen verbeterd. Hierdoor worden er meer meldingen geteld en een beter beeld is van de overlast. Ook anonieme meldingen die vaak na evenementen binnenkomen worden hierdoor ook meegerekend. Ten opzichte van vorige jaren is het aantal meldingen daarom een stuk hoger.

7. Veiligheid

We controleren tijdens wijk rondes op verschillende vormen van overlast. Daarnaast houden we handhavingsacties om criminele activiteiten tegen te gaan. Zo dragen we bij aan de veiligheid en leefbaarheid in Utrecht.

7.1 Ondermijning

We voeren controles en handhavingsacties uit om criminele netwerken te verstoren en om illegale situaties te stoppen.

Het Bestuurlijk Utrechts Interventieteam (BUI)T voert controles en acties uit om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Dit doet het BUIT in samenwerking met belangrijke partners, waaronder die uit het RIEC-samenwerkingsverband. Het RIEC staat voor Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC). Jaarlijks neemt het BUIT deel aan grote acties met partners of voert zelfstandige controles uit. In de beleidsnota [Grenzen stellen, perspectief bieden](#) staan de doelstellingen van de gemeente voor de komende jaren. Met deze controles zetten we ons in om buurten veiliger te maken. Als het team gevaarlijke of ernstige situaties ziet, kunnen zij na bestuurlijk akkoord ook woningen of bedrijven sluiten. Denk aan hennepkwekerijen, harddrugs of illegaal gokken. We houden alle sluitingen bij op een [website](#).

In 2024 zijn er 876 controles uitgevoerd door het BUIT. Dit waren zelfstandige controles (mono), controles met 1 of enkele partners (multi) of met een groot aantal partners (integraal). De locaties waren verschillend: van woningen, bedrijfspanden, loodsen en zeecontainers, tot opslaglocaties en bedrijfsverzamelgebouwen. Bij ongeveer 20% van de controles hadden we aanwijzingen van een overtreding voor het BUIT of een (externe) partner. Dit betekent dat het BUIT gemiddeld elke dag dat zij controleert een overtreding ziet. De overtredingen varieerden van illegale bewoning en illegaal gebruik tot het aantreffen van grote hoeveelheden drugs en explosieven. Ernstige overtredingen werden direct opgevolgd met handhaving door het BUIT.

Focusgebieden

In de beleidsnota '[Grenzen stellen, perspectief bieden](#)' staan 2 focusgebieden genoemd: bedrijventerrein Nieuw-Overvecht en de Amsterdamsestraatweg. In deze twee gebieden vinden extra controles door het BUIT plaats.

Nieuw Overvecht

Sinds 2022 geldt een vergunningplicht voor autobedrijven op bedrijventerrein Nieuw-Overvecht. Het BUIT controleert of bedrijven hieraan voldoen. Deze vergunningplicht loopt tot en met april 2025. In 2024 zijn in totaal 133 controles uitgevoerd, waarbij alle vergunde autobedrijven ten minste twee keer zijn bezocht. Dit resulteerde in 15 handhavingsacties en enkele mondelinge waarschuwingen. Daarnaast zijn zes zaken door partners verder opgepakt. Op basis van de evaluatie van de vergunningplicht is het voornemen deze te verlengen.

Naast de controles op autobedrijven voerden we op het bedrijventerrein in Nieuw-Overvecht nog 53 andere controles uit. Hierbij werden acht overtredingen geconstateerd waarop het BUIT heeft gehandhaafd, en zes mogelijke overtredingen die door partners zijn opgepakt.

Amsterdamsestraatweg

Op de Amsterdamsestraatweg werden 61 controles gedaan in 2024. Dit leidde voor zowel het BUIT als partners tot meerdere overtredingen.

Opslaglocaties en garageboxen

In garageboxen en opslaglocaties worden regelmatig spullen bewaard die volgens de wet- en regelgeving niet zijn toegestaan. Denk hierbij aan lachgas, explosieven of grondstoffen om drugs te

maken. In 2023 startten we een pilot met particuliere speurhonden die zijn getraind in het opzoeken van grondstoffen voor drugs, vuurwerk en explosieven. Dankzij deze methode kunnen we gericht controleren of deze gevaarlijke spullen in de opslaglocaties en garageboxen liggen. Ook in 2024 hebben we hiervan gebruik gemaakt. We zijn ruim 3000 garageboxen afgegaan op verschillende locaties. Dit hebben we onder andere gedaan naar aanleiding van signalen en de integrale aanpak profkraken. Deze aanpak startte we samen met politie en OM. Tijdens de controles hebben we meerdere overtredingen gezien. De overtredingen varieerden van illegale bewoning, opslag van nepkleding tot lachgas en explosieven.

Themacontroles

Om de doelen uit de beleidsnota '[Grenzen stellen, perspectief bieden](#)' te halen, wordt er op verschillende thema's specifiek acties ondernomen. Het BUIT draagt ook bij aan deze thema's.

Criminele geldstromen

In 2024 heeft het BUIT 16 bedrijven bezocht in sectoren waar een vermoeden bestaat dat witwassen kan voorkomen. Deze bedrijven zijn kwetsbaar voor criminele inmenging. De bedrijven bezochten we samen met partners. We zien dat hierbij de controles op basis van het Digitaal Opkoopregister (DOR) van belang is voor de inzet op dit thema.

Vastgoed

In 2024 werden 14 panden gecontroleerd. Dit leidde tot 1 overtreding.

Transport en logistiek

Er werden 2 controles uitgevoerd in 2024 gericht op transport en logistiek. We voerden deze controles uit met onze samenwerkingspartners.

7.2 Signaleren ondermijning

Handhavers en inspecteurs houden in hun dagelijkse werk hun ogen en oren open voor signalen van ondermijning. Utrechters kunnen verdachte situaties bij de gemeente melden. Denk daarbij aan geuren van wiet (mogelijk hennepkwekerij), winkels zonder klanten (mogelijk witwassen) of restaurants zonder voorraad (mogelijk dekmantel).

Verkoop gestolen spullen

Handelaren moeten bij het inkopen van tweedehands spullen een (digitaal) opkoopregister bijhouden. Het doel van deze registratie is de verkoop van gestolen spullen tegen te gaan. We controleren of dit register juist is ingevuld. Als dat niet het geval is, kan de handelaar een boete krijgen. Als we gestolen spullen vinden, dan kan de burgemeester het bedrijf sluiten. In 2024 zijn er 31 fysieke en 78 digitale controles uitgevoerd, hierbij zijn 10 overtredingen geconstateerd. Bij twee ondernemers hebben de geconstateerde overtredingen geleid tot een last onder dwangsom.

Controle Digitaal Opkopers Register (DOR)	2022	2023	2024
Ondernemers bij start 2024 (van het jaar)	202	235	240
Afgemeld/Geen Handelaar	2	1	17
Uitgevoerde Fysiek Controles	26	18	31
Uitgevoerde Digitale Controles	148	173	78
Geconstateerde Overtredingen	5	1	10

Last onder dwangsom (bestuursrechtelijke handhaving)	0	0	2
--	---	---	---

Door het [besluit van de gemeenteraad](#) om de middelen voor het DOR te besteden aan andere doeleinden, is er vanaf 2025 geen budget meer voor het uitvoeren van DOR-controles. De consequenties en zorg hierover heeft de burgemeester geuit in de [raadsbrief Gevolgen raadsbesluit schrappen budget voor Digitaal Opkoopregister](#). Naar aanleiding van de bespreking van de raadsbrief in de gemeenteraad, is er gekozen om toch (beperkt) budget vrij te maken vanuit het programma 'Grenzen stellen, perspectief bieden (preventieve inzet)'. Met deze vrijgekomen middelen kunnen we het DOR, weliswaar in een sterk afgeslankte vorm, deels voorzetten in 2025. Om het meeste effect te verkrijgen met de beperkte middelen, zal de inzet informatiegestuurd zijn, waarbij we ons focussen op de zwaarste problematiek gerelateerd aan ondermijnende criminaliteit.

7.3 Tegengaan excessen door maatschappelijk onrust

We spelen in op actuele ontwikkelingen in de maatschappij, die tot onrust kunnen leiden. Bijvoorbeeld extra controles bij locaties waar er overlast is. Daarnaast begeleiden we af en toe demonstraties.

Demonstraties

Bij elke demonstratie worden vooraf mogelijke risico's ingeschat. Op basis van de grootte en de risico's wordt besloten of er inzet van handhavers of politie noodzakelijk is. Onze rol als handhaver is dan mede om zorg te dragen voor begeleiding van demonstraties en een veilig verloop van de demonstratie. In 2024 hebben onze handhavers 24 demonstraties begeleid. Er zijn aanvullend op deze inzet ook vaste aandachtlocaties/demonstraties in de stad die wij dagelijks meenemen in onze rondes, bijvoorbeeld bij het Vrelinghuis. In 2025 blijven we inzetten op het begeleiden en veilig laten verlopen van demonstratie.

Actualiteitenteam

Sinds begin 2024 hebben we binnen THOR, naast het bestaande Flexteam, een Actualiteitenteam om flexibeler en sneller te kunnen acteren bij ontwikkelingen op het gebied van ernstige overlast in Utrecht. Denk hierbij aan de inzet op het Bollendak en Hieronuymusplantsoen, Shoppingcenter Overvecht, de tijdelijke inzet in het Maximapark en de extra inzet op de Oosterkade. De flexibiliteit van het actualiteitenteam is mogelijk door het combineren van uren van verschillende taken die voorheen beperkt uitwisselbaar waren. Door deze (actiegerichte) taakuren te bundelen kunnen we beter en sneller inspelen op de problematiek (actualiteit) die op dat moment speelt in de stad.

Het actualiteitenteam richt zich vooral op repressieve handhaving, terwijl het Flexteam zich bezighoudt met preventieve acties, zoals voorlichting over inbraken en het surveilleren in wijken.

In 2025 willen we de bovenstaande teams dichter bij elkaar brengen in een nieuw actualiteitenteam. Het oude Flexteam wordt het Actualiteitenteam Preventief. Deze zal zich blijven richten op preventieve taken. Het oude Actualiteitenteam wordt het Actualiteiten Repressief, die zich richt op repressieve taken. Door deze teams samen te brengen in één team kunnen we nog beter inspelen op actuele situaties in de stad.

7.4 Veilige wijken

We zijn zichtbaar aanwezig in de wijken en makkelijk aan te spreken. We helpen mee om de wijken veiliger en prettiger te maken. Dit doen we door criminaliteit te voorkomen, mensen weerbaarder te maken en overlast te controleren. We letten op zaken zoals overlast door jongeren, lachgas, alcohol, vuurwerk en intimidatie op straat.

Alcoholverbod

Het alcoholverbod is ingevoerd om overlast door alcoholgebruik te verminderen en zo bij te dragen aan een veilige en leefbare stad. Op verschillende plekken in de stad geldt het alcoholverbod, bijvoorbeeld in een groot deel van de binnenstad. Dit betekent dat niemand alcohol mag drinken op straat of geopend alcohol bij zich mag hebben in die betreffende gebieden. We controleren op het alcoholverbod op verschillende locaties in de stad. In 2024 heeft dit geleid tot 684 boetes en 486 waarschuwingen. Dit is een stijging in vergelijking met 2023. Toen hadden we 432 boetes en 110 waarschuwingen. Deze stijging is grotendeels te verklaren door de extra handhavingsinzet in overlastgebieden, zoals het Bollendak en Lucasbolwerk.

In 2025 zetten we de inzet op het controleren op het alcoholverbod voort, in afwachting van de evaluatie van het verbod en eventuele aanbevelingen. Eind eerste kwartaal 2025 is de evaluatie van het alcoholverbod afgerond.

Harddrugsverbod

We controleren op het zogenoemde 'harddrugsverbod' (verbod op openlijk harddrugsgebruik in de openbare ruimte) op plekken waar ernstige overlast is. Op deze wijze dragen we vanuit de handhaving bij aan het verminderen, dan wel beheersbaar houden, van de overlast in de stad. Dit doen we door veel op deze plekken aanwezig te zijn. De handhaving is onderdeel van een totaalpakket aan maatregelen om kwetsbare harddrugsgebruikers naar opvang en zorg toe te leiden en overlast tegen te gaan. In 2024 zijn er 264 boetes en 35 waarschuwingen uitgeschreven aan personen die harddrugs gebruikten of voorwerpen voor het gebruik van harddrugs in hun bezit hadden. In 2025 blijven we inzetten op de controle van het harddrugsverbod op locaties met ernstige overlast.

Verblijfsontzegging (VBO)

In situaties van ernstige overlast of ordeverstoringen kan een verblijfsontzegging worden opgelegd aan een overtreder (APV Artikel 2:3). Dit kan alleen in combinatie met het bestraffen van een overtreding die te maken heeft met de openbare orde, onder andere: verstoring openbare orde, alcoholverbod en het harddrugsverbod. Een verblijfsontzegging is alleen mogelijk in door het college aangewezen gebieden waar de openbare orde ernstig wordt verstoord. Het doel van een verblijfsontzegging is om een persoon die de orde verstoort tijdelijk uit het gebied te verwijderen, zodat de rust in dat gebied hersteld kan worden.

In 2024 zijn er door de gemeentelijke handhavers 311 verblijfsontzeggingen opgelegd in de volgende gebieden: [verblijfsontzeggingsgebied Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en Lepenburg](#) (85 verblijfsontzeggingen) en [verblijfsontzeggingsgebied Stationsgebied en Lombok-Oost](#) (226 verblijfsontzeggingen). Ook in 2025 zijn deze gebieden aangewezen als een verblijfsontzeggingsgebied, waarbij het gebied Stationsgebied en Lombok-Oost is aangewezen tot 28 september 2025.

Jaarwisseling en vuurwerk

Een deel van de bewoners ervaart overlast van vuurwerk. Dit is te zien aan het aantal meldingen daarover. Sinds afgelopen jaarwisseling (2024/2025) is er sprake van een afsteekverbod van vuurwerk tussen 31 december 18:00 uur en 1 januari 02:00 uur. We controleren op het afsteken van vuurwerk in die periode waarbij we de focus leggen op aandachtlocaties, zoals parken en dierenweides. We zetten in december een speciaal team (vuurwerkteam) in dat ook naar de plekken gaat waar veel vuurwerkoverlast is. Tijdens de jaarwisseling zelf zetten we ook extra handhavers in. Op deze wijze dragen we bij aan een veiliger verloop van de jaarwisseling.

Afgelopen jaarwisseling (2024/2025) was er inzet op vuurwerkoverlast door de wijkboa's en het vuurwerkteam. Het vuurwerkteam was actief van 16 december tot en met 1 januari. Zij werkten dagelijks op basis van meldingen en signalen van politie en handhavers op straat. De meldingen

vanuit aandachtlocaties of bij ernstige overlast kregen hierbij voorrang. Ook waren er acties samen met de politie op vuurwerkoverlast. Het is lastig om overlastgevers op heterdaad te betrappen, maar toch hebben de handhavers 4 waarschuwingen gegeven en 2 boetes uitgeschreven. Daarnaast zijn er meerdere gesprekken gevoerd met ouders van kinderen onder de 12 jaar.

Inspecteurs van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) voeren controles uit op een veilige opslag van vuurwerk bij de verkooppunten. In 2024 zijn alle 6 de vuurwerklocaties voor de verkoopdagen meerdere keren bezocht.

Jeugdoverlast

Zowel overdag als in de avonduren zetten we in op het voorkomen van overlast van jongeren op straat. Hierbij werken we veel samen met de stichting Jongerenwerk Utrecht en de politie. De wijkboa speelt hierin een belangrijke rol. Daarnaast zetten we het Actualiteitenteam in bij ernstige overlast. Per wijk bespreken we jeugdoverlast in een jeugdoverleg en/of het handhavingsoverleg en delen we informatie met onze veiligheids- en zorgpartners. Op deze manier stemmen de verschillende partijen de inzet op elkaar af en kan elke organisatie vanuit zijn eigen rol met de juiste voorkennis op jongeren afstappen. Vanuit de handhaving dragen we bij, binnen deze bredere aanpak, aan het verminderen van de jeugdoverlast en daarmee de veiligheid en leefbaarheid in de stad. In 2025 zetten we deze gezamenlijke aanpak van jeugdoverlast voort, zowel door de wijkboa's als door het Actualiteitenteam.

Lachgasverbod

We controleren op overlastgevend gebruik van lachgas in de stad om zo overlast op straat aan te pakken en te voorkomen. Op deze wijze dragen we bij aan de leefbaarheid en veiligheid op straat. In 2024 zijn er door de handhavers 7 boetes en 1 waarschuwing uitgeschreven op lachgas gebruik/bezit. In 2023 waren er 16 boetes en 11 waarschuwingen op lachgas gebruik/bezit. In vergelijking met 2023 zijn er in 2024 dus minder boetes en waarschuwingen uitgeschreven door onze handhavers. In 2025 blijven we inzet op de overlast die lachgas veroorzaakt door de handhaving van het stadsbede lachgasverbod. Ook controleren we de illegale opslag van lachgas in woningen of gebouwen. Als lachgas niet goed opgeslagen is, kan dit tot brand leiden. Er wordt gecontroleerd op illegale opslag door meldingen die we ontvangen. Soms zien we ook lachgas als we op een locatie zijn, bijvoorbeeld als we opslagboxen controleren.

Nachtelijke inzet

Op uitgaansavonden zijn we 's nachts op straat. Zo zorgen we voor veilige avonden en streven we om de overlast te verminderen voor omwonenden nabij horecagelegenheden, maar ook voor het uitgaanspubliek. We werken vooral in de Voorstraat, Breedstraat, Nobelstraat en omgeving, een deel van de Amsterdamsestraatweg en de kop van Lombok. Bij mooi weer controleren we ook in het Griftpark. We letten op problemen zoals wildplassen, lawaai en alcoholgebruik. In de tabel hieronder ziet u het aantal boetes en waarschuwingen in de nachtelijke uren staan op de hiervoor genoemde thema's. Sinds 1 juli 2024 zijn we 's nachts niet meer aanwezig op maandag, dinsdag en woensdag, omdat er in deze nachten minder overlast is. Voor 2025 hanteren we dezelfde werkwijze en inzetdagen voor de handhaving in de nachtelijke uren.

Cijfers overlastthema's 2024 (Nachtelijke uren 23:00-07:00)	Boetes	Waarschuwingen
Wildplassen/-poepen	389	47
Alcoholgebruik	56	49
Geluidsoverlast	6	2

Ondersteuning hulpdiensten bij calamiteiten

We helpen de hulpdiensten bij ongevallen en calamiteiten. Bijvoorbeeld bij het redden van mensen of het verkeer regelen bij een ongeluk.

Onderzoek naar de haalbaarheid van een gemeentelijke toezichtcentrale in het stadskantoor

De uitkijkruiimte van het gemeentelijk openbare orde cameratoezicht, de gemeenschappelijke meldkamer Midden Nederland en de crisissruimte die zijn gehuisvest in het COV gebouw in Utrecht verhuizen in de loop van 2025 naar Hilversum. Er wordt onderzoek gedaan naar de haalbaarheid en doelmatigheid van een gemeentelijke cameratoezichtcentrale in het stadskantoor.

Seksuele straatintimidatie

Seksuele intimidatie in het openbaar is met een nieuwe wet per 1 juli 2024 strafbaar. Utrecht neemt als koploper (samen met Rotterdam en Arnhem) deel aan een landelijke pilot. Het doel van de pilot is om te toetsen of processen-verbaal leiden tot strafrechtelijke vervolging en hoe boa's effectief kunnen optreden. Sinds 1 juli 2024 hebben we 9 acties seksuele straatintimidatie gehouden die tot 6 staandehoudingen en 1 proces-verbaal heeft geleid. Hieruit is tevens een [veroordeling door de rechter uit voortgekomen](#). De pilot loopt tot 1 juli 2025 met gemiddeld 2 acties per maand.

Wijkboa's

Wijkboa's zijn het gezicht van het gemeentelijk toezicht in de wijk. Zij zijn actief betrokken in de wijk, leggen contacten met de bewoners, jeugd en ondernemers en stellen grenzen door jongeren aan te spreken en zo nodig te handhaven. De wijkboa's hebben een netwerk in de wijk, onderhouden dit en breiden het uit waar nodig. Een goede samenwerking met de ketenpartners en politie staat voorop. De wijkboa's dragen met hun werk bij aan de verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk.

Elke wijk heeft minimaal 2 wijkboa's. Daarnaast kunnen we ervoor kiezen om in een bepaald gebied extra wijkboa's in te zetten om te zorgen voor minder overlast. Deze extra wijkboa's geven in hun werk voorrang aan deze gebieden, naast hun eigen taken in de wijk. Ze zijn zoveel mogelijk aanwezig op de tijden dat het nodig is en zijn het eerste aanspreekpunt voor omwonenden, bezoekers en ondernemers.

We zien op een aantal plekken in de stad de overlast groeien en daarom hebben deze gebieden of wijken een extra wijkboa:

Griftpark, Park Lepelenburg en Maximapark

Met mooi weer is het vaak druk in de Utrechtse parken. Dit brengt overlast met zich mee voor omwonenden, zoals achtergelaten afval en geluidsoverlast. Het Griftpark, Park Lepelenburg en het Maximapark hebben ieder daarom een eigen wijkboa.

Kanaalstraat/Damstraat en Amsterdamsestraatweg

De Kanaalstraat/Damstraat en Amsterdamsestraatweg zijn 2 levendige straten die veel gebruikt worden. Dit brengt overlast met zich mee, zoals parkeeroverlast, jeugdoverlast en onveilige situaties in het verkeer. Elk gebied heeft een eigen wijkboa.

Binnenstad

Na een amendement in de gemeenteraad ([A107 Extra boa's binnenstad](#)) is besloten dat de binnenstad in 2024 en 2025 twee extra wijkboa's krijgt. Dit betekent dat er meer handhavers op straat zullen zijn om de veiligheid en leefbaarheid in het stadscentrum te verbeteren. De extra boa's zullen helpen bij het aanpakken van overlast en het bevorderen van de openbare orde. Vanaf 2026 zijn er geen middelen om de inzet van deze twee extra boa's voort te zetten. Daarmee is 2025 het laatste jaar dat er extra handhaving aanwezig is op straat in de binnenstad.

Wijk	Aantal wijkboa's
West	3
Noordwest	3
Overvecht	4
Noordoost	3
Oost	2
Binnenstad	4
Zuid	2
Zuidwest	2
Leidscherijn	2
Vleuten - De Meern	3

Voorlichting & Preventie

We zetten in op het voorkomen en verminderen van woninginbraak, auto-inbraak, autodiefstal en fietsendiefstal. Op basis van data organiseren we acties waarbij we hierop controleren en voorlichting geven. Het Actualiteitenteam (preventief), voorheen het Flexteam, voert deze preventieve acties uit. We zijn zichtbaar in de wijk aanwezig, spreken mensen aan en grijpen in bij situaties die tot inbraak kunnen leiden. We werken hierbij ook samen met studenten van het ROC Veiligheid & Defensie College Nieuwegein en gaan hen in 2025 begeleiden bij de acties.

8. Verkeer

We controleren of mensen zich houden aan de verkeersregels. Zo dragen we bij aan de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van de stad.

8.1 Auto en vrachtwagen

We controleren geparkeerde voertuigen in de stad. Op plekken waar je moet betalen voor een parkeerplaats, controleren we of dat is gebeurd. Voor mensen met een fysieke beperking en taxi's zijn er speciale parkeerplaatsen. We controleren of deze parkeerplaatsen juist worden gebruikt. We controleren in de binnenstad hoe zwaar de lading van vrachtauto's is. Zo voorkomen we schade aan werfkelders en straten.

Betaald parkeren

Iedere dag controleren we met vijf scanauto's of mensen hebben betaald voor het parkeren van hun auto. Wanneer dat niet het geval is wordt een naheffingsaanslag parkeerbelasting (parkeerboete) opgelegd. In 2024 zijn 143.239 parkeerboetes uitgeschreven. Dat zijn er ruim 30.000 meer dan in 2023. Dit komt doordat er meer gebieden zijn waar betaald parkeren geldt.

Wij monitoren ook de betalingsbereidheid, oftewel hoe vaak mensen betalen wanneer dit verplicht is. In april 2023 zijn we overgestapt op nieuwe scanauto's met bijbehorende software. Deze vernieuwde technologie zorgt ervoor dat situaties op een andere manier worden beoordeeld en berekend, wat deels verklaart waarom de betalingsbereidheidscijfers zijn gedaald. Daarnaast constateren we dat steeds meer mensen ervoor kiezen om niet te betalen.

	2022	2023	2024
Betalingsbereidheid	87%	85%	82%
Naheffingsaanslagen	100.663	112.411	143.239

De wielklem wordt gebruikt bij mensen die drie keer of vaker parkeren zonder te betalen, weigeren boetes te betalen en waarbij geen andere manier is om deze te innen. In 2024 hebben we de wielklem 286 keer ingezet, een toename ten opzichte van 2023 (141 keer). De cijfers in 2022 en 2023 waren lager, omdat we toen door de invoering van nieuwe software voor het innen van parkeerboetes niet het hele jaar wielklemmen konden gebruiken.

	2022	2023	2024
Wielklem gebruikt	117	141	286

Afhankelijk van het plan om de komende jaren stapsgewijs betaald parkeren per buurt in te voeren, zal de controle hierop worden uitgebreid. Daarnaast wordt onderzocht of de scanauto ook kan worden ingezet voor het opsporen van gestolen voertuigen en het handhaven op foutgeparkeerde auto's.

Domplein

Op het Domplein geldt een geslotenverklaring voor alle voertuigen. Dit beleid is bedoeld om voetgangers en fietsers meer ruimte te geven en doorgaand verkeer in de binnenstad te beperken. Het verkeer op het Domplein wordt gecontroleerd met twee camera's. Voertuigen die het Domplein onrechtmatig betreden, ontvangen een boete.

In 2024 zijn 2.322 voertuigen beboet, een daling ten opzichte van 2023, toen 3.990 voertuigen werden beboet. Deze afname komt deels doordat steeds meer mensen op de hoogte zijn van de

regels op het Domplein. Daarnaast kon er tijdelijk niet worden gehandhaafd vanwege de vervanging van de camera's. In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2022	2023	2024
Boetes Domplein	3.000	3.990	2.322

Fout parkeren

We controleren of voertuigen op de juiste manier geparkeerd staan. Dit houdt onder andere in dat we controleren of parkeerplaatsen voor mensen met een fysieke beperking correct worden gebruikt en of voertuigen de doorgang niet blokkeren. Wanneer dit het geval is, kan een boete volgen. Deze overtredingen vallen onder de noemer 'fout parkeren'. We reageren op meldingen van fout parkeren en controleren de situatie ter plaatse. Daarnaast letten we hierop tijdens onze wijk rondes. In 2024 zijn er 9.824 boetes uitgedeeld voor fout parkeren, iets minder dan in 2023, toen 10.431 boetes werden uitgeschreven. In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2022	2023	2024
Boetes foutparkeren	11.059	10.431	9.824

Ook zijn 405 voertuigen weggesleept omdat deze gevaarlijk of hinderlijk geparkeerd stonden. Denk hierbij aan voertuigen die op een evenemententerrein of marktterrein geparkeerd stonden. Dit aantal is vergelijkbaar met 2023.

In Utrecht mogen kampeervoertuigen (campers en caravans) en aanhangers niet langer dan 3 dagen op de openbare weg staan. We controleren hierop als we diverse meldingen hebben ontvangen. In 2024 zijn er 107 boetes uitgeschreven en 20 voertuigen weggesleept, omdat zij langer dan toegestaan op de openbare weg stonden. Het aantal boetes is vergelijkbaar met 2023 toen 117 boetes werden uitgeschreven. Ook het aantal weggesleepte voertuigen is vergelijkbaar.

Milieuzone en zero-emissiezone

We willen de luchtkwaliteit in de stad verbeteren, wat belangrijk is voor de gezondheid van onze inwoners, de natuur en het milieu. Daarom nemen we verschillende maatregelen, waaronder de milieuzone en de zero-emissiezone, die beide in 2025 van kracht worden.

De milieuzone is bedoeld voor voertuigen met een lage emissieklasse, zoals dieselauto's, vrachtwagens en bussen, die niet in het gebied mogen komen. In 2024 zijn er 2.867 overtredingen beboet. Hiervan werden 2.441 overtredingen (85%) begaan door bestel- en personenauto's, en 426 overtredingen (15%) door vrachtauto's. Het aantal overtredingen is lager dan in 2023, toen 4.488 boetes werden uitgedeeld.

In 2025 worden de regels voor de milieuzone strenger, met een uitbreiding naar de zero-emissiezone (ZE-zone) voor bestel- en vrachtauto's. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2025 alleen voertuigen die volledig emissievrij zijn, het gebied mogen betreden. Zowel de milieuzone als de ZE-zone worden aangegeven met borden langs de weg.

Met 21 camera's controleren we het gebruik van de milieuzone en de ZE-zone. Na een waarschuwingsperiode krijgen voertuigen die het gebied niet mogen betreden, een boete. Meer

informatie over de milieuzone en de zero-emissiezone is te vinden op de website van de gemeente Utrecht: [Milieuzone en zero-emissiezone | gemeente Utrecht](#).

Taxihandhaving

In Utrecht zijn taxistandplaatsen uitsluitend bestemd voor chauffeurs met een Utrechts Taxikeurmerk. Dit zorgt ervoor dat taxichauffeurs voldoen aan de kwaliteitsstandaarden die we voor de stad hebben gesteld. Een taxivergunning toont aan dat een chauffeur kennis heeft van de Utrechtse kwaliteitsregels en de straten in de stad.

Wij controleren regelmatig taxi's op het bezit van een geldige taxivergunning bij taxistandplaatsen, in samenwerking met de politie. Onze controles vinden meerdere keren per week plaats, en bij onverwacht hoge vraag, zoals bij treinstoringen of stroomuitval, voeren we extra controles uit. Ook bij grote evenementen controleren we tijdelijke taxistandplaatsen op geldige taxivergunningen.

In 2024 zijn 18 boetes uitgedeeld aan chauffeurs die zonder Utrechtse taxivergunning taxivervoer aanboden, en 36 waarschuwingen werden gegeven. Dit is een afname ten opzichte van 2023, toen 53 boetes en 21 waarschuwingen werden uitgedeeld. De afname is deels te verklaren doordat er in 2024 minder controles op de regels van het taxikeurmerk werden uitgevoerd dan in 2023.

Wrakken

Wrakken nemen vaak parkeerplaatsen in beslag en dragen bij aan een rommelige uitstraling van de straat. Daarom controleren we op voertuigwrakken, zoals auto's en aanhangers. Wanneer we een wrak aantreffen, verwijderen we dit. We reageren ook op meldingen van wrakken en controleren de situatie ter plaatse. Daarnaast letten handhavers tijdens hun wijk rondes op wrakken. In 2024 zijn er 69 wrakken verwijderd, wat vergelijkbaar is met de voorgaande jaren.

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2022	2023	2024
Voertuigwrakken	66	68	69

Zwaar verkeer

Iedere dag controleren we in het [wervengebied](#) in de binnenstad op te zwaar verkeer door vrachtwagens te wegen. Als een vrachtwagen zwaarder weegt dan toegestaan, krijgt de chauffeur een boete. Deze controles zijn bedoeld om schade aan bruggen, werfkelders en gebouwen in de historische binnenstad te voorkomen.

In 2024 hebben we 17 boetes uitgedeeld voor te zware voertuigen (overtredingen van de aslastbeperkingen). Meer dan 50% van deze voertuigen was aanzienlijk te zwaar. Het aantal boetes is afgenomen, zoals ook blijkt uit de bijgevoegde tabel. De paaltjes (breedtebeperking) hebben naast de handhaving een positief effect op het tegenhouden van zwaar verkeer in het wervengebied.

	2022	2023	2024
Te zware voertuigen	69	39	17

Vanaf eind 2023 controleren we het vrachtautoverbod in de binnenstad met behulp van camera's. Sinds 2024 krijgen overtreders een boete. In 2024 zijn er 220 boetes uitgedeeld aan overtreders van het vrachtwagenverbod.

8.2 Fiets, bromfiets en snorfiets

We verwijderen fietsen die gevaarlijk of te lang op straat staan. Dit zorgt voor ruimte in fietsenrekken en houdt belangrijke doorgangen, zoals blindengeleidenstroken en nooduitgangen, vrij in de drukke binnenstad. Daarnaast controleren we of brom- en snorfietsen op de juiste plekken rijden en letten we op veilig fietsen.

Achtergelaten fiets

We controleren minimaal twee keer per jaar per wijk of fietsen te lang op straat staan. Indien nodig, verwijderen we deze fietsen tijdens opruimacties van weesfietsen. Dit helpt om ruimte vrij te maken in de stallingen en voorkomt dat fietsen op gevaarlijke of storende plekken worden achtergelaten. Meer informatie hierover is te vinden op de volgende website: [Opruimacties weesfietsen | gemeente Utrecht](#). Op deze pagina verwijzen we ook naar de regels hoe lang een fiets ergens mag staan en wanneer we in welke wijk een actie houden.

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2022	2023	2024
Verwijderde weesfietsen	9.708	12.846	15.424

Toelichting: In 2022 hebben we enkele weesfietsacties moeten uitstellen wegens ruimtegebrek in het depot. Door steeds meer gegevens te gebruiken bij deze acties, hebben we in 2024 meer fietsen kunnen verwijderen.

Verwijderde weesfietsen per wijk:

Weesfietsen 14 dagen per wijk

	Verwijderd
Binnenstad centrum	1.263
Centraal Station	0
Station Leidsche Rijn	88
Station Terwijde	103
Station Overvecht	200
Station Zuilen	62
Station Vaartse Rijn	184
Station Lunetten	236
Station Vleuterweide	126

Weesfietsen 28 dagen per wijk

	Verwijderd
Binnenstad woonwijk	1.843
Leidsche Rijn / Vleuten de Meern	386
Noordoost	1.666
Noordwest	1.558
Oost	2.262
Overvecht	1.251
West	2.157
Zuid	622
Zuidwest	1.417

Bromfiets en snorfiets

We controleren of brom- en snorfietsen op de juiste plek op de weg rijden. Omdat brom- en snorfietsers breder zijn en sneller gaan dan andere fietsers, ontstaan er vaak onveilige situaties op het fietspad. Als zij op een plek rijden waar dit niet is toegestaan, krijgen ze een boete. Dit wordt gecontroleerd met handhavingsacties van onze BOA's en met één verplaatsbare camera's.

In totaal zijn 3.233 brom- en snorfietsers beboet. Van deze overtredingen werden 2.784 geconstateerd met de verplaatsbare camera. Daarnaast hebben de handhavingsacties van onze BOA's 449 boetes opgeleverd en 352 waarschuwingen. In totaal zijn 1.665 bromfietsers en 1.568 snorfietsers beboet.

Daarnaast controleren we ook of brom- en snorfietsers zich houden aan de helmplicht. In 2024 zijn 79 boetes uitgedeeld aan mensen die geen helm droegen waar dit verplicht was. Dit is vergelijkbaar met 2023, toen 74 boetes werden uitgeschreven.

Speed pedelecs

Een speed pedelec is een snelle elektrische fiets die tot 45 kilometer per uur kan rijden. Gebruikers van een speed pedelec mogen tijdens een proefperiode (van juli 2023 tot juli 2025) met een ontheffing en aangepaste snelheid op het fietspad rijden. We controleren of zij zich aan de regels houden. Het gebruik van speed pedelecs bevordert snelle verplaatsingen en verlaagt de uitstoot.

In 2023 hebben we gebruikers van een speed pedelec geïnformeerd over de proef. Sinds 2024 treden we handhavend op tegen bestuurders van speed pedelecs die zonder ontheffing op het fietspad rijden. Dit gebeurt via handhavingsacties door onze BOA's en verplaatsbare camera's die ook brom- en snorfietsen controleren, aangezien een speed pedelec volgens de wet als bromfiets geldt. In 2024 zijn er 104 boetes uitgedeeld aan bestuurders van speed pedelecs die zonder ontheffing op het fietspad reden. Een groot deel hiervan is geconstateerd met de verplaatsbare camera's.

Verkeerd gestalde fietsen

We verwijderen fietsen die gevaarlijk zijn geparkeerd, vooral op plekken zoals blindengeleidenstroken, nooduitgangen en -routes. Ook fietsen die staan op gereserveerde parkeerplekken, bijvoorbeeld voor mensen met een fysieke beperking of voor taxi's, worden verwijderd. Daarnaast verwijderen we fietsen die buiten de aangewezen fietsparkeerplekken staan, in strijd met het fietsparkeerverbod. Sinds 8 oktober 2024 is het fietsparkeerverbod uitgebreid. Nu vallen ook de Hollandse Toren en de Vlaamse Toren onder dit verbod. Daarnaast geldt sinds 2023 een fietsparkeerverbod op het Jaarbeursplein. In het begin leidde dit tot een kleine stijging in het aantal fietsen, maar inmiddels weten mensen dat parkeren daar niet is toegestaan, waardoor de cijfers in 2024 weer vergelijkbaar zijn met eerdere jaren.

We hebben in 2024 in totaal 15.104 [verkeerd gestalde fietsen verwijderd](#).

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2022	2023	2024
Verwijderde verkeerd gestalde fietsen	15.792	17.810	15.104

Verwijderde verkeerd gestalde brom- en snorfietzen	-	94	49
--	---	----	----

Voetgangersgebied

We controleren of er mensen fietsen of rijden in het voetgangersgebied, vooral tijdens onze rondes door de wijken. Dit draagt bij aan de veiligheid van voetgangers in de binnenstad. In 2024 kregen 492 (snor)fietzers een boete voor het fietsen in het voetgangersgebied. Dit is een stijging ten opzichte van 2023, toen 260 (snor)fietzers een boete kregen. Daarnaast kregen 136 (vracht)auto's een boete voor het rijden in het voetgangersgebied of over de stoep of het fietspad. Dit aantal is vergelijkbaar met 2023.

Veilig fietsen

We controleren op veilig fietsen, zoals het fietsen zonder licht, het fietsen met een mobiel in de hand of het negeren van rood licht. Als meer mensen zich aan deze regels houden, verbetert de verkeersveiligheid in de stad.

In 2024 hebben we 2.597 mensen gewaarschuwd of beboet. Dit aantal is hoger dan in 2023, doordat we meer acties hebben uitgevoerd en data hebben gebruikt om de controlelocaties te bepalen. Het aantal is lager dan in 2022, omdat we toen intensiever controleerden, wat resulteerde in meer boetes en waarschuwingen. We hebben 5 keer samen met de politie een handhavingsactie gedaan. Door deze samenwerking kunnen we gebruikmaken van elkaars kennis en bevoegdheden. De politie controleert dan bijvoorbeeld op opgevoerde e-bikes, brom- en snorfietzen. Deze gezamenlijke acties zijn zichtbaar. We zetten in 2025 in op zoveel mogelijk gezamenlijke acties.

In de tabel hieronder zie je het verschil voor iedere overtreding en de vergelijking eerdere jaren.

	2022		2023		2024	
	Boetes	Waar-schuwingen	Boetes	Waar-schuwingen	Boetes	Waar-schuwingen
Fietsen zonder licht	1.219	135	594	48	474	58
Fietsen met een telefoon in de hand	1.438	341	414	208	825	882
Fietsen door rood licht	468	30	221	51	221	137
Totaal	3.125	536	1.229	307	1.520	1.077

9. VTH in cijfers

9.1 Totaaloverzicht uren toezicht en handhaving 2024

Programma VTH	Begroot	Realisatie	Valt onder dit programma in de Programmabegroting
Veiligheid	101.519	95.048	Veilige stad
Uitgaan en vermaak	45.101	36.424	Veilige stad Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed
Verkeer	123.831	120.535	Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed Duurzame bereikbaarheid
Leefbaarheid	41.028	40.945	Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bouw en sloop	37.427	44.671	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bestaande gebouwen	29.840	32.561	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Huisvesting	31.991	34.105	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Energie en milieu	16.314	12.970	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Totaal	427.051	417.259	

In 2024 is er op diverse domeinen minder inzet gedaan dan waar rekening mee was gehouden. Daarbij zien we onder andere de effecten van krapte op de arbeidsmarkt, maar ook de vraag naar de inzet speelt hier een rol. Zo is voor het domein Veiligheid in 2024 het Flexteam minder ingezet door het relatief lage aantal woninginbraken en autokraken in de openbare ruimte. Hierdoor was er in 2024 minder vraag naar preventieve acties, zoals voorlichting of preventie surveilleren (zichtbaarheid).

9.2 Veilige publieke taak

Meldingen in Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem

Tijdens het werk kunnen handhavers te maken krijgen met agressie en geweld. Zo komt het helaas voor dat handhavers worden uitgescholden (verbale agressie), geslagen (fysieke agressie) of persoonlijk worden bedreigd. Als het voorkomt maakt een handhaver hiervan een melding in het Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). Een handhaver is niet verplicht een melding te doen. Omdat we het belangrijk vinden dat de meldingen wel gedaan worden, is hier in 2024 extra aandacht voor geweest. We zien hierdoor in 2024 een toename in het aantal meldingen. Maar helaas zien we ook een toename van agressie tegen onze handhavers als gevolg van de verharding van onze samenleving.

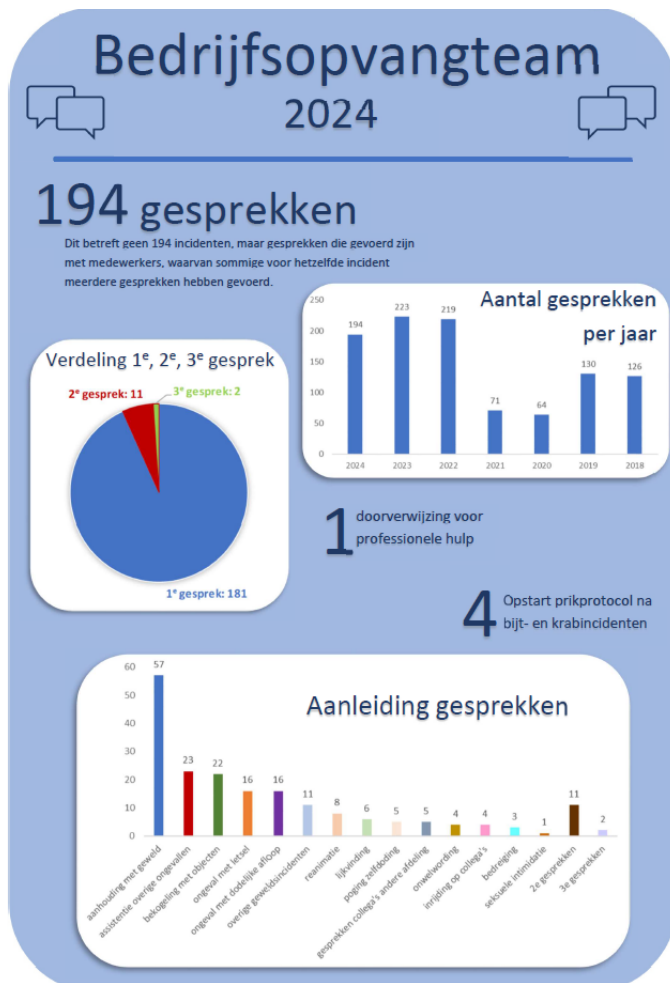
Agressie, geweld en bedreigingen mogen nooit getolereerd worden. We ondersteunen de medewerker als zij hiermee te maken hebben gehad en doen, als dat kan, aangifte bij de politie. Aangifte kan leiden tot een straf voor persoon die de agressief is geweest en tot een schadevergoeding voor de handhaver.

Meldingen in gemeentelijk incidenten registratiesysteem (GIR)				
	2021	2022	2023	2024
Persoonlijke bedreiging	30	34	26	41
(non) verbale agressie (mondeling)	25	21	33	87
Fysieke agressie (lichamelijk)	14	20	15	48
Totaal	69	75	74	176

Bedrijfsopvangteam

Als medewerkers een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt kunnen zij terecht bij het bedrijfsopvangteam (BOT). Het BOT bestaat uit (getrainde) medewerkers die collega's helpen als zij een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt. De BOT-medewerker biedt vooral een luisterend oor en kan doorverwijzen naar professionele hulp zoals een bedrijfsmaatschappelijk werker.

In 2024 voerde het BOT 194 gesprekken. Dit is vergelijkbaar met het aantal gesprekken in 2023 (219 gesprekken). Bijna bij de helft van het aantal gesprekken was de aanleiding agressie tegen onze handhavers (aanhouding met geweld, bekogeling door objecten, inrijden, bedreiging).

Gebruik bodycam

We vinden de veiligheid van onze handhavers belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat de bodycam het gevoel van veiligheid vergroot en het aantal situaties met agressie en geweld vermindert. Daarom dragen de handhavers sinds 2022 vrijwillig een bodycam als onderdeel van hun uniform. Bijna alle handhavers (90%) hebben ervoor gekozen de bodycam aan hun uniform toe te voegen. In 2024 is de bodycam 8 keer gebruikt bij onveilige situaties. De beelden zijn 4 keer met de politie gedeeld en niemand heeft gebruikt gemaakt van zijn inzagerecht (dit betekent dat de beelden op te vragen zijn).

Gebruik bodycam			
	2022	2023	2024
Geregistreerde opnames vanwege onveilige situaties	28	6	8
Bodycambeelden overgedragen aan politie	1	2	4
Gebruik van inzagerecht (beelden opvragen)	0	0	0

Klachten

Boa's hebben volgens de wet het recht om in situaties te handelen (bevoegdheden). Soms komen er klachten over hoe boa's hiermee omgaan. Zulke klachten over het uitoefenen van de bevoegdheden door boa's, moeten volgens de regels aan de (direct) toezichthouder worden gemeld (artikel 42 van de [Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar](#)). In hoe de gemeente omgaat met de klacht, moet dan ook het oordeel van de toezichthouder en direct toezichthouder meewegen. In 2024 zijn er geen klachten gemeld.

	2022	2023	2024
Klachten tegen boa's die gemeld zijn bij de (direct) toezichthouder	1	6	1

Geweldsmeldingen door boa's

Als boa's tijdens het werk geweld hebben gebruikt, moeten zij dat melden (artikel 17 Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren). In 2024 zijn 32 meldingen van geweld door boa's gedaan.

	2021	2022	2023	2024
Meldingen geweld door buitengewoon opsporingsambtenaar	27	27	36	32

Verdachtenvervoer

Vanaf juli 2023 zijn de gemeentelijke handhavers gestart met het zelfstandig vervoeren van eigen aangehouden personen naar het plaats van verhoor (politiebureau Kroonstraat). Voor het vervoer zijn onze boa's uiteraard goed getraind. Daarnaast zijn er afspraken met de politie over het overnemen van het vervoer bij aangehouden verdachten die agressief gedrag vertonen voorafgaand aan of tijdens het vervoer.

Verdachtenvervoer THOR (Eigen aangehouden personen)	2023 (vanaf juli)	2024
Vervoersbewegingen door boa's	17	25
Vervoersbewegingen door politie	10	17
Overgenomen door politie tijdens transport (incident tijdens vervoer)	0	0

In 2024 waren er 42 vervoersbewegingen richting het politiebureau, waarvan 25 door de boa's zelf zijn uitgevoerd. De overige 17 transporten zijn door de politie uitgevoerd, grotendeels om het (agressieve) gedrag van de aangehouden persoon voorafgaand aan het vervoer. Daarnaast was de politie bij een aantal aanhoudingen al aanwezig en boden zij aan om het vervoer over te nemen richting het politiebureau.

9.3 Aantal handhavers en inspecteurs VTH

Het aantal banen voor inspecteurs en handhavers is de afgelopen jaren iets gestegen. Het aantal medewerkers gaat tijdens een jaar op en neer. Het is een uitdaging om alle vacatures te vullen. Dit komt door krapte op de banenmarkt. Het zet de inzet van VTH onder druk.

Aantal handhavers en inspecteurs VTH				
	2021	2022	2023	2024
Inspecteurs van THBO	61	56	55	71
Handhavers van THOR (met boa-bevoegdheid)	147 (114)	147 (98)	150 (127)	164 (120)

Het aantal handhavers bij THOR met een opsporingsbevoegdheid (boa's) is iets minder dan afgelopen jaar. Het aantal banen is niet afgenomen, maar een reden voor de afname in het aantal boa's kan gevonden worden in het verloop van personeel. Medewerkers die recent zijn aangenomen om uiteindelijk boa te worden, komen mogelijk nog niet allemaal terug in de aantallen (peildatum 31 december 2024). Deze medewerkers verkrijgen namelijk pas opsporingsbevoegdheid nadat zij zijn beëdigd. Vanaf dat moment spreken we over boa's en worden zij meegeteld in de aantallen boa's.

9.4 Meldingen openbare ruimte

In 2024 heeft de afdeling Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR) ruim 30.000 meldingen behandeld. Dat is een stijging van 18% vergeleken met 2023. De stijging is vergelijkbaar met de stijging van het totaal aantal meldingen dat de gemeenten in 2024 heeft binnengekregen. Net als andere jaren gaan de meeste meldingen die THOR afdoet over parkeeroverlast.

We ontvangen elk jaar meer meldingen over overlast in de openbare ruimte. De vele overlastmeldingen zijn waardevol, want we kunnen deze gebruiken om onze handhavers gericht in te zetten op de overlastlocaties en overlast momenten (datagestuurd werken). Uit het onderzoek van de Rekenkamer begin 2023 naar de aanpak van overlast in de openbare ruimte blijkt dat ook hierdoor de handhavers steeds minder goed hun werk kunnen doen (zie [Rekenkamerrapport Over Lastig Handhaven](#)). In 2025 gaan we daarom de meldingen nog meer gebruiken om datagestuurd te gaan werken. (zie [Plan van aanpak n.a.v. Rekenkamer rapport 'over lastig handhaven'](#)).

Melders vragen we om na contact met ons deel te nemen aan een tevredenheidsonderzoek. Slechts een klein deel (1,8%) van de melders maakt gebruik van het tevredenheidsonderzoek, te weten 544 tevredenheidsonderzoeken op 30.821 meldingen). De gemiddelde tevredenheid over de afhandeling van de meldingen in 2024 is licht gestegen in vergelijking met 2023 (Het cijfer 5,0 in 2023 en het cijfer 5,2 in 2024).

Wij willen de tevredenheid over de afhandeling van de meldingen graag verbeteren. Daarom nemen wij contact op met melders die ons een laag cijfer hebben gegeven. Wij merken dat de beoordeling niet altijd gebaseerd is op hoe handhavers meldingen hebben afgehandeld (dienstverlening), maar vaak betrekking heeft of de ervaren overlast van de melder is opgelost. Zo kan een melder teleurgesteld zijn dat handhavers na een melding over een weesfiets niet komen, maar pas als er een actie is. Ook komt het voor dat een melder teleurgesteld is als een handhaver niet kan optreden op de gemelde overlast omdat het beleid dat niet toestaat. We kunnen dus niet altijd aan de verwachting van de melder voldoen, omdat het gewoon niet uitgevoerd kan en mag worden vanwege de regels.

Het extra contact wat wij hebben met melders die ons een laag cijfer hebben gegeven bij het tevredenheidsonderzoek is positief. Een aantal meldingen is alsnog opgelost. Ook heeft het extra contact geleid tot verbeterpunten in onze dienstverlening die met leidinggevende en medewerkers gedeeld is. Indien nodig of gewenst kunnen medewerkers worden gecoacht om meldingen beter af te handelen. Ook worden de verbeterpunten gebruikt bij het telefonisch contact met de melders.

In 2025 blijven we inzetten op het beter afhandelen van de meldingen.

Omdat het huidige klanttevredenheidsonderzoek niet altijd gericht op de beoordeling van de dienstverlening van de handhaver, gaan we in 2025 onderzoeken we op welke manier we de dienstverlening van onze handhavers beter kunnen meten (zie [Plan van aanpak n.a.v. Rekenkamer rapport 'over lastig handhaven'](#)).